KADERNOTA
2022 - 2025

gemeente Lelystad

April 2021

Kadernota 2022 - 2025

1. Bestuurlijke boodschap 2
2. Kaders en uitgangspunten 5
3. Actualisatie financieel perspectief 2022 - 2025 7
   3.1 Onontkoombaar / actualisaties 9
   3.2 Lonen en prijzen 24
   3.3 Gemeentefonds 28
   3.4 Zoekrichtingen sluitende begroting 29
   3.5 Wenselijke voorstellen 30
4. Reserve ontwikkeling stad 36
   4.1 Bestemming jaarrekeningresultaat 2020 36
   4.2 Bijstellingen met incidenteel karakter 37
5. Risico's en onzekerheden richting begroting 39
   5.1 Risico's en onzekerheden 39
   5.2 Op weg naar de programmabegroting 2022 - 2025 41

Bijlage 1: Niet opgenomen wenselijke voorstellen 42
Bijlage 2: Varianten stadsmarketing 49

1. Bestuurlijke boodschap

Inleiding

Sinds de start van deze bestuursperiode is het raadsprogramma een constante factor gebleken. Het raadsprogramma kan rekenen op een breed draagvlak binnen de raad en het college zal zich dan ook met veel enthousiasme en ambitie blijven inzetten voor de toekomst van de stad.

Deze kadernota 2022 – 2025 gaat over het volgende begrotingsjaar en de drie jaren daarna. Daarin komt naar voren dat de structurele financiële speelruimte de komende jaren beperkt is. Na het bijstellen van het financieel perspectief op basis van onontkoombare ontwikkelingen en actualisaties, is sprake van een beperkt tekort. Dit betekent dat alleen ruimte is voor nieuw beleid als hier bezuinigingen tegenover staan. Om die reden kiest het college ervoor in deze kadernota geen wenselijke voorstellen met een structureel karakter aan de raad voor te leggen. Wel is een aantal wenselijke voorstellen in beeld gebracht, dat eventueel bij de programmabegroting 2022 – 2025 alsnog aan de raad kan worden voorgelegd. Echter, alleen als de financiële middelen daarvoor op dat moment ruimte bieden. Deze terughoudendheid maakt dat een nieuwe omvangrijke bezuinigingsoperatie op dit moment niet nodig is.

Om als stad echt de volgende stap te kunnen zetten moet het potentieel van Lelystad volledig worden benut. Binnen de (financiële) mogelijkheden die er zijn is er gekeken naar belangrijke ontwikkelingen voor het Lelystad van de toekomst.

Ambities en groei van de stad

De ambities en doelstellingen uit het raadsprogramma blijven onverkort van kracht. De ambitie om Lelystad de komende jaren fors te laten groeien onderschrijft het college volledig. In lijn met het raadsprogramma wordt een volgende stap gezet binnen het samenwerkingsverband Lelystad Next Level (LNL). De gezamenlijke ambitie vanuit Lelystad Next Level is om 15.000 woningen te realiseren en naar 100.000 inwoners te groeien. Gezien het enorme woningtekort en het door de raad aangenomen amendement, wordt verder gekeken dan deze 15.000 woningen. Het gaat dan op termijn in totaal over een groei van 40.000 woningen.

Het uitvoeringsprogramma LNL voor 2021 en 2022, is het vertrekpunt. Hierin wordt de focus gelegd op de volgende drie gebieden:

1. Kustontwikkeling
2. Bestaande stad
3. Lelystad Zuid

Dit uitvoeringsprogramma wordt separaat in de raad besproken. Voor wat betreft de benodigde financiële middelen ter grootte van €5,3 miljoen, wordt voorgesteld een beroep te doen op de Reserve ontwikkeling stad (ROS). In het uitvoeringsprogramma LNL wordt binnen het gebied ‘Bestaande stad’ gerefereerd aan de transformatie van het stationsgebied, onder andere in relatie tot wonen en verstedelijking. Hiervoor geldt dat gewerkt wordt aan een separaat besluitvormingstraject voor de raad, om zo in aanmerking te komen voor een bijdrage vanuit de woningbouwimpuls. Om van hieruit te kijken wat nodig is aan financiële middelen en daaraan gekoppelde cofinanciering.

Gelet op de huidige situatie – in combinatie met deze toekomstige groeiopgave – wordt de komende maanden een extern onderzoek uitgevoerd naar de wendbaarheid van de gemeentelijke organisatie. In de praktijk merken we dat de organisatie op diverse punten steeds verder onder druk is komen te staan. Het onderzoek moet duidelijkheid geven over de capaciteit die nodig is om op korte en lange termijn invulling te kunnen geven aan een versnelling van de groeiambities. Dit onderzoek moet afgerond zijn vóór de programmabegroting 2022 – 2025, zodat de uitkomsten daarvan meegenomen kunnen worden in de begrotingsbehandeling.

Jaarrekeningresultaat 2020

Normaal gesproken is al sprake van financiële onzekerheid als het gaat om de gemeentefinanciën. In het afgelopen coronajaar was dat al helemaal het geval. Er waren veel vragen waar niet direct een antwoord op was. Wat zijn de inkomsten die gemeenten mis gaan lopen? Welke kosten komen op de gemeente af? Wat wordt wel of niet gecompenseerd door de Rijksoverheid? Gelijktijdig met het opstellen van deze kadernota 2022 – 2025 wordt de jaarrekening over 2020 opgemaakt. Alles overziend

kan worden geconcludeerd dat de Rijksoverheid gemeenten over 2020 afdoende heeft gecompenseerd voor wegvallende opbrengsten en toenemende kosten.

Op onderdelen is er binnen de reguliere gemeentebegroting sprake geweest van incidentele onderbesteding op de budgetten, met name veroorzaakt door de coronamaatregelen. Daarnaast is er sprake van een aantal incidentele meevallers van aanzienlijke omvang. Het verwachte resultaat over 2020 - voor accountantscontrole - komt uit op €5,7 miljoen. Het verwachte resultaat van de grondexploitaties over 2020 – voor accountantscontrole - komt naar verwachting uit op €4,4 miljoen. Dit positieve resultaat zal bij het vaststellen van de jaarstukken 2020 worden toegevoegd aan de Reserve ontwikkeling stad. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op ingegaan, waarbij het college een aantal voorstellen doet om deze voor middelen voor vrij te maken.

Naast het vrijmaken van dekking voor het uitvoeringsprogramma LNL stelt het college voor incidentele middelen beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke doorontwikkeling van de Omgevingsvisie. Daarnaast stelt het college voor om incidentele middelen beschikbaar te stellen om de overgang naar de Omgevingswet en de doorwerking van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen op een goede manier vorm te kunnen geven.

Coronacrisis

Het afgelopen jaar werd getekend door de coronacrisis. Het belangrijkste was dat inwoners en bedrijven zijn ondersteund door de gemeente. Bijvoorbeeld door het verstrekken van goede informatie, de vertaling van landelijke maatregelen, de uitvoering van landelijke regels en de ondersteuning aan kleine zelfstandigen en ZZP'ers. Bepaalde werkzaamheden kwamen (deels) stil te liggen en op andere terreinen steeg de werkdruk enorm. In de zomerperiode leek de situatie zich te verbeteren en was er de hoop dat dit zo zou blijven. Aan het einde van de zomer en het begin van de herfst werd duidelijk dat de besmettingscijfers weer opliepen. Bij het opstellen van deze kadernota zit Nederland al enkele maanden in een lockdown en is er zelfs een avondklok van kracht.

In de tussentijd wordt er hard doorgewerkt om inwoners ondersteuning te bieden. Het uitvoering geven aan de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is daarbij een recent voorbeeld. Ook op diverse andere terreinen worden dit jaar middelen beschikbaar gesteld door het Rijk. Denk aan de begeleiding van kwetsbare groepen, de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen en aanvullende inzet op re-integratie en schulddienstverlening. Daarnaast worden er ook middelen beschikbaar gesteld voor diverse initiatieven ter verbetering van het toekomstperspectief voor jongeren. In de programmabegroting 2021 – 2024 heeft het college al aangegeven deze bedragen die vanuit de Rijksoverheid beschikbaar komen als compensatie leidend zullen zijn. In het tweede kwartaal van dit jaar zal de raad gevraagd worden deze middelen beschikbaar te stellen voor uitvoering in het lopende begrotingsjaar.

Er lijkt gelukkig licht te zijn aan het einde van de tunnel. Ondanks de tweede en derde golf zijn de doemscenario's zoals beschreven in de programmabegroting 2021 – 2024 niet uitgekomen. Er is vooralsnog geen sprake van massale faillissementen, de werkloosheid loopt niet hard op en de woningmarkt doet het nog steeds boven verwachting goed. In het op 31 maart gepubliceerde Centraal Economisch Plan spreekt het CPB de verwachting uit dat het economisch herstel in het tweede kwartaal geleidelijk op gang zal komen. Deze groei zal waarschijnlijk versnellen in het tweede halfjaar, waardoor het bruto binnenlands product eind 2021 weer uit zal komen boven het niveau van eind 2019.

Onzekerheden richting programmabegroting 2022 - 2025

Nog meer dan in eerdere jaren is er sprake van onzekerheden op het gebied van de gemeentefinanciën. De actualisatie van het financiële perspectief binnen deze kadernota 2022 – 2025 laat onder aan de streep een beperkt structureel tekort zien met ingang van 2023. Of er bij de programmabegroting 2022 – 2025 ook daadwerkelijk een tekort resteert dat moet worden opgelost is nog de vraag. Op dit moment is er sprake van een grote onzekerheid. Veel hangt af van de kabinetsformatie en de onderhandelende partijen zullen afspraken moeten maken over een aantal onderwerpen. Het gaat dan primair om de voorgestelde herijking van het gemeentefonds en het al dan niet verruimen van de omvang van het totale gemeentefonds. Bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van aanvullend budget voor de Jeugdzorg, of het afschaffen van de zogeheten 'opschalingskorting'. Deze onzekerheden worden uitgebreid toegelicht in hoofdstuk 5.

Het uitgangspunt is dat er een programmabegroting 2022 – 2025 aan de raad wordt voorgelegd die structureel en reëel in evenwicht is. Deze kadernota 2022 – 2025 is taakstellend sluitend gemaakt met een aantal zoekrichtingen tot bezuinigingen. Een voorbeeld zijn de huisvestingskosten van de bibliotheek, na afloop van het huidige huurcontract. Wellicht dat huisvesting elders de huidige hoge huurlasten kan terugbrengen. Een ander voorbeeld is het beheer van de openbare ruimte wordt, waarbij er wordt gekeken naar mogelijkheden het bermbeheer in het buitengebied efficiënter in te richten.

Bij de riolering en de afvalstoffenheffing zal nog worden gekeken naar onbenutte doorbelastingsmogelijkheden in relatie tot de kostendekkendheid. Ook zal inzichtelijk gemaakt worden in hoeverre er sprake is van structurele onderbesteding op een aantal specifieke budgetten binnen iedere portefeuille. Het budget ‘college onvoorzien’ is hierbij een voorbeeld: dit budget ter grootte van €100.000 is het afgelopen jaar niet ingezet. Ook zal er in de kadernota nadrukkelijk worden gekeken naar de verstrekking van subsidies, in relatie tot de te realiseren maatschappelijke effecten.

2. Kaders en uitgangspunten

Het raadsprogramma ‘Lelystad, een sprong voorwaarts’ vormt de basis van deze kadernota. Naast de in dit document opgenomen financiële kaders zijn ook de inhoudelijke uitgangspunten van het raadsprogramma leidend geweest bij het opstellen van deze kadernota.

Financiële kaders

Het huishoudboekje van de gemeente moet op orde zijn en met belastinggeld wordt zinnig en zuinig omgegaan. Dit betekent dat de gemeentebegroting structureel in evenwicht moet zijn en dat, bij dreigende tekorten, primair gekeken wordt naar bezuinigingsmogelijkheden. De gemeentelijke belastinginkomsten worden niet verhoogd, behoudens de jaarlijkse correctie voor inflatie en areaaluitbreiding. Het uitgangspunt is een degelijk en solide financieel beleid, simpel en overzichtelijk ingericht. Om dit te bereiken zijn in het raadsprogramma een zestal financiële kaders vastgelegd:

1. De begroting en meerjarenraming zijn structureel en reëel in evenwicht;
2. Bij een dreigend begrotingstekort wordt gekeken naar het takenpakket;
3. Geen lastenverzwaring inwoners, behoudens jaarlijkse correctie voor inflatie en areaal;
4. De decentralisaties worden uitgevoerd binnen de beschikbare rijksmiddelen;
5. Incidentele intensiveringen worden gedekt vanuit incidentele middelen;
6. Bestemmen van het jaarrekeningresultaat via de watervalsystematiek.

De bezuinigingen die zijn doorgevoerd in de programmabegroting 2020 – 2023 en de programmabegroting 2021 - 2024 hebben ervoor gezorgd dat het gros van deze afspraken nog steeds nagekomen kan worden.

Met het doorvoeren van de bezuinigingsmaatregelen uit de aanpak sociaal domein zijn / worden de uitgaven meer in lijn gebracht met de beschikbare rijksmiddelen. Dat neemt echter niet weg dat er nog steeds een aanzienlijk bedrag aan ‘algemene middelen’ wordt ingezet binnen het sociaal domein, bovenop de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten. Dit betekent dat niet wordt voldaan aan het vierde hierboven beschreven financiële kader.

Om alsnog aan dit uitgangspunt te voldoen moeten er nog verdergaande bezuinigingen worden doorgevoerd, bovenop de bezuinigingen die al door de raad zijn vastgesteld in de ‘Aanpak sociaal domein’. In 2021 wordt vol ingezet op het zorgvuldig implementeren van deze bezuinigingen, wat maakt dat het college verdergaande bezuinigingen – in dit stadium – als niet opportuun beschouwt. In het geval een nieuw kabinet besluit om aanvullend budget beschikbaar te stellen om bijvoorbeeld de tekorten binnen de Jeugdzorg te verkleinen betekent dit een positieve bijstelling van het gemeentelijk begrotingssaldo. Het betekent nadrukkelijk niet dat de budgetten voor uitvoering van de Jeugdzorg worden opgehoogd, aangezien dit zou betekenen dat de disbalans blijft voortbestaan.

Uitgangspunten

Indexatiepercentage aankomend begrotingsjaar 2022

Het indexpercentage komt uit op 1,4% (als zijnde de gemiddelde consumentenprijsindex - over 2020, 2021 en 2022). Deze percentages zijn eind maart 2021 door het CPB gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan.

Intern rentepercentage

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat regels omtrent de berekening van het te hanteren interne rentepercentage. Het interne rentepercentage dat gehanteerd wordt bij de rentetoerekening aan de taakvelden is momenteel vastgesteld op 1%. Op basis van de huidige inzichten is wijziging van dit percentage naar 0,5% noodzakelijk.

Intern rentepercentage ‘bouwgrond in exploitatie (BIE)’

Het interne rentepercentage dat gehanteerd wordt bij de rentetoerekening aan de bouwgronden in exploitatie (BIE) is momenteel vastgesteld op 1,5%. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor hoe dit percentage berekend moet worden. Factoren die een rol spelen

in de berekening zijn onder andere de verhouding vreemd vermogen ten opzichte van het totaal vermogen en het gemiddelde rentepercentage van de gemeentelijke leningenportefeuille. Op basis van de huidige inzichten dient het rentepercentage te worden bijgesteld naar 1,25%.

Terugkoppeling M4 – van subsidie naar samenwerking

Bij de behandeling van de programmabegroting 2021 – 2024 heeft de raad een motie aangenomen, waarin het college werd opgedragen een inventarisatie op te stellen van mogelijke alternatieve samenwerkingsmodellen. Dit zodat in de eerstvolgende kadernota een beargumenteerd voorstel opgenomen kan worden voor de manier waarop de gemeente langdurige samenwerkingspartners van financiering voorziet. In de motie wordt verder uitgesproken 'te willen overwegen om in de toekomst minder te gaan werken met eenjarige subsidies, en meer met meerjarige samenwerkingsovereenkomsten'. De inventarisatie naar mogelijke alternatieve samenwerkingsmodellen is uitgevoerd met deze – in de toekomst te maken – overweging in het achterhoofd.

De raad is inmiddels geïnformeerd over de uitkomsten van deze inventarisatie via een informatienota. Hierbij is aangegeven dat het college in de kadernota 2022 – 2025 een beargumenteerd voorstel zal opnemen, over hoe hier in de toekomst mee omgegaan kan worden. Dit ook in relatie met de op 26 januari aangenomen motie 'Governance verbonden instellingen'.

In de motie wordt het college opgedragen een inventarisatie op te stellen van mogelijke alternatieve samenwerkingsmodellen. Deze formulering impliceert dat er een breed scala aan samenwerkingsmodellen bestaat, waarbij subsidieverlening niet aan de orde is. De uitgevoerde inventarisatie laat zien dat dit in de praktijk niet het geval is. Ook bij gemeenten die werken met meerjarige financiering van instellingen gaat het ofwel om het verlenen van een subsidie ofwel het verstrekken van een overheidsopdracht.

Dit neemt niet weg dat er een keuze gemaakt kan worden om met meerjarige subsidieverlening te werken bij bepaalde subsidieontvangers. Daar zijn voor- en nadelen aan verbonden die in de informatienota worden toegelicht. Op dit moment lopen er nog meer discussies op dit vlak, denk bijvoorbeeld aan de discussie die is gevoerd voorafgaand aan de op 26 januari aangenomen motie 'Governance verbonden instellingen'. Alles overziend doet het college de raad nu geen voorstel om voor bepaalde instellingen te gaan werken met meerjarige subsidieverlening. Deze discussie kan wat het college betreft beter gevoerd worden na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022, wanneer partijen afspraken zullen maken voor de nieuwe bestuursperiode.

Voorgesteld besluit:

0. Op basis van bovenstaande uitgangspunten:
   - Het indexpercentage voor 2022 vast te stellen op 1,4%.
   - Het intern rentepercentage voor 2022 vast te stellen op 0,5%.
   - Het intern rentepercentage BIE voor 2022 vast te stellen op 1,25%.
   - In deze kadernota geen voorstel te doen om te gaan werken met meerjarige subsidieverlening, maar afspraken hierover te betrekken bij de te maken afspraken voor een nieuwe bestuursperiode.

3. Actualisatie financieel perspectief 2022 - 2025

Het financieel perspectief 2022 – 2025 beperkt zich tot de onontkoombare ontwikkelingen / actualisaties, aangevuld met bijstellingen gerelateerd aan de loon- en prijsontwikkeling. Bij de inventarisatie van deze bijstellingen is er terughoudend omgegaan met het aanleveren van onontkoombare bijstellingen. Dat er sprake is van financiële krapte is breed in de organisatie bekend. De opdracht is om zoveel mogelijk intern tot bijsturing of oplossingen te komen. Onderaan de streep laat het perspectief nu een beperkt structureel tekort zien met ingang van 2023. Op de pagina's na deze overzichtstabel staat de onderbouwing van de afzonderlijke bijstellingen.

			Meerjarenraming 2022 - 2025			
			2022	2023	2024	2025
		Beginstand kadernota 2022 - 2025 (= eindstand programmabegroting 2021 - 2024)	**235**	**33**	**-6**	**-89**
Bijstelling	**Taakveld**	**A. Onontkoombaar / actualisaties**	**Meerjarenraming 2022 - 2025** 2022	2023	2024	2025
1	**0.1**	Actualiseren vergoeding fractieassistenten	-43	-43	-43	-43
2	**0.1**	Budget voor verkiezingsactiviteiten	-40	-	-	-
3	**0.1**	Herijking functieprofielen Griffie	-51	-51	-51	-51
4	**0.1**	Verhogen raadsbudgetten i.v.m. toename aantal raadsleden	-49	-49	-49	-49
5	**0.1**	Afschaffen verplicht commissievoorzitterschap	-28	-28	-28	-28
6	**0.4**	Actualisatie vervangingsinvestering ICT 2022-2025	-	-6	-55	-5
7	**0.4**	Capaciteitsbehoefte in relatie tot groeiopgave	PM	PM	PM	PM
8	**0.5**	Actualisatie treasury	1.485	1.517	1.360	1.191
9	**0.8**	Actualisatie kapitaallasten	847	-83	-25	-49
10	**0.11**	Storten vrije ruimte begrotingssaldo 2022 in de Reserve ontwikkeling stad	-1.000	-	-	-
11	**1.2**	Schaarse vergunningen	-41	-41	-41	-41
12	**2.1**	Bermverhardingen polderwegen	550	-38	-38	-38
13	**2.1**	Afronding ontsluiting Theaterkwartier	-	-8	-8	-8
14	**2.5**	Reconstructie Middendreef	-	-46	-45	-45
15	**2.5**	Afrekening subsidie Arriva	-75	-	-	-
16	**4.2**	Actualisatie IHP	-69	34	65	-19
17	**6.3**	Actualisatie budget bijzondere bijstand	-500	-500	-500	-500
18	**6.3**	BUIG bijstandsbudgetten	PM	PM	PM	PM
19	**6.3**	Individuele studietoeslag Participatiewet	-110	-110	-110	-110
20	**6.5**	BTW voordeel re-integratie	150	150	150	150
21	**6.71**	Wmo	PM	PM	PM	PM
22	**6.72**	Jeugdzorg	PM	PM	PM	PM
23	**6.81**	Maatschappelijke opvang	43	43	43	43
24	**7.3**	Huisvuilinzameling	-290	-290	-290	-290
25	**7.4**	Handhaving Erkende Maatregelenlijst energiebesparing	-450	-450	-300	-300
26	**7.4**	Basisniveau natuurwet- en regelgeving	-80	-40	-	-
		Gerelateerd aan gemeenschappelijke regelingen				
27	**0.4**	Actualisatie bijdrage GR het Flevolands Archief	-10	-10	-10	-10
28	**1.1**	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio	-69	-69	-69	-69
29	**7.1**	Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland	-34	-34	-34	-34
30	**7.4**	Actualisatie bijdrage GR OFGV	187	187	187	187
31	**7.4**	Actualisatie bijdrage GR OFGV - sloopmeldingen	-137	-137	-137	-137
		Gerelateerd aan Omgevingswet				
32	**8.3**	Inkomsten bouwleges	350	350	350	350
33	**8.3**	VTH software Omgevingswet	-55	-55	-55	-55
		A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	**481**	**193**	**267**	**40**

Bijstelling	Taakveld	B. Lonen en prijzen	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
34	0.61 / 0.62	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal	958	958	958	958
35	0.61	Groeigerelateerde kosten belastingen	-381	-381	-381	-381
36	0.7	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds	1.808	1.808	1.808	1.808
37	0.8	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2022)	-350	-350	-350	-350
38	0.8	Compensatie inflatie - materiële budgetten (tranche 2022)	-770	-770	-770	-770
39	0.8	Compensatie inflatie - taken sociaal domein (tranche 2022)	-770	-770	-770	-770
40	0.8	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten	-900	-900	-900	-900
		B. Financieel effect lonen en prijzen	**-405**	**-405**	**-405**	**-405**

Bijstelling	Taakveld	C. Doorwerking gemeentefonds	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
41	0.7	Herijking verdeelmodel algemene uitkering	-	PM	PM	PM
42	0.7	Ontwikkeling algemene uitkering	PM	PM	PM	PM
		C. Financieel effect gemeentefonds	**-**	**-**	**-**	**-**

Bijstelling	Taakveld	D. Zoekrichtingen sluitende begroting	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
43	0.8	Taakstellende bezuinigingdopdracht - uit te werken in programmabegroting	-	179	144	454
		- Huisvesting bibliotheek				
		- Bermbeheer buitengebied				
		- Doorbelastingsmogelijkheden rioolheffing en afvalstoffenheffing				
		- Analyse structurele onderbesteding budgetten vanuit jaarrekening 2020				
		- College onvoorzien				
		- Subsidieverstrekking in relatie tot de te realiseren maatschappelijke effecten				
		D. Financieel effect zoekrichtingen sluitende begroting	**-**	**179**	**144**	**454**

Bijstelling	Taakveld	E. Wenselijke voorstellen	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
44	0.8	Wenselijke voorstellen afhankelijk van financiële ruimte bij programmabegroting	-	-	-	-
		E. Financieel effect wenselijke voorstellen	**-**	**-**	**-**	**-**

Recapitulatie	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
Beginstand kadernota 2022 - 2025 (= eindstand programmabegroting 2021 - 2024)	**235**	**33**	**-6**	**-89**
A. Financieel effect onontkoombaar / actualisaties	481	193	267	40
B. Financieel effect lonen en prijzen	-405	-405	-405	-405
C. Financieel effect gemeentefonds	-	-	-	-
D. Financieel effect zoekrichtingen sluitende begroting	-	179	144	454
E. Financieel effect wenselijke voorstellen	-	-	-	-
Subtotaal effect op beginstand	**76**	**-33**	**6**	**89**
Eindstand kadernota 2022 - 2025 (vóór raadsbehandeling)	**311**	**-**	**-**	**-**

3.1 Onontkoombaar / actualisaties

1	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualiseren vergoeding fractieassistenten		-43	-43	-43	-43

In 2020 stond er een bedrag van €43.000 in de kadernota opgenomen voor een vaste maandelijkse vergoeding voor fractie-assistenten. De raad heeft destijds bij amendement dit bedrag laten vervallen, waarbij in de toelichting werd aangegeven dat een dergelijke vergoeding per raadsperiode geregeld dient te worden. Indien de raad wenst dat de fractie-assistenten dit per nieuwe raadsperiode 2022 - 2026 krijgen, dan is het noodzaak om dat in deze kadernota te besluiten. Uitgangspunt hierbij is €104,31 vergoeding per maand per fractie-assistent, twee assistenten per fractie, gerekend over 17 fracties.

Voorgesteld besluit:

1. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualiseren vergoeding fractieassistenten' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€43.000.

2	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Budget voor verkiezingsactiviteiten		-40	-	-	-

In 2022 worden er gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Activiteiten die hieromtrent georganiseerd worden kosten geld, daarvoor is € 40.000 nodig. De exacte invulling van verkiezingsactiviteiten worden na de zomer met het presidium besproken. Te denken valt aan onder andere activiteiten omtrent het bevorderen van de opkomst, kieswijzer, organiseren van debatten, afscheidsactiviteiten, scholing en dergelijke.

Voorgesteld besluit:

2. Op basis van bovenstaand voorstel 'Budget voor verkiezingsactiviteiten' de begroting 2022 bij te stellen met -€40.000.

3	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Herijking functieprofielen Griffie		-51	-51	-51	-51

De functieprofielen bij de griffie zijn opnieuw gewaardeerd, wat heeft geresulteerd in een herwaardering van de functies van griffier, adjunct-griffier, raadsadviseur controlerende taak en raadsadviseur volksvertegenwoordiging en vakmanschap. De werkgeverscommissie heeft hiermee ingestemd. Dit resulteert in een structurele verhoging personeelskosten van €51.000.

Voorgesteld besluit:

3. Op basis van bovenstaand voorstel 'Herijking functieprofielen Griffie' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€51.000.

4	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Verhogen raadsbudgetten i.v.m. toename aantal raadsleden		-49	-49	-49	-49

Met de toename van het aantal inwoners van de gemeente Lelystad naar meer dan 80.000, stijgt het aantal raadsleden conform art. 8 van de gemeentewet van 35 naar 37 per april 2022. Hiervoor is namens de raad een aanvraag ingediend bij het CBS, om de peildatum te verschuiven naar oktober 2021. De reguliere peildatum was 1 januari 2021. De bijkomende kosten betreffen in het totaal € 49.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

4. Op basis van bovenstaand voorstel 'Verhogen raadsbudgetten i.v.m. toename aantal raadsleden' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€49.000.

5	Bijstelling	0.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Afschaffen verplicht commissievoorzitterschap		-28	-28	-28	-28

Het wetsvoorstel voor externe voorzitters is aan de Eerste Kamer aangeboden. De fractievoorzitters hebben dit eerder besproken en aangegeven de wens voor vaste externe voorzitters te hebben die tegen een maandelijkse vergoeding voorzitten en via een vacature door de raad worden benoemd. Dit budget regelt dat de raad per nieuwe raadsperiode externe voorzitter heeft, die geschoold kunnen worden.

Voorgesteld besluit:

5. Op basis van bovenstaand voorstel 'Afschaffen verplicht commissievoorzitterschap' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€28.000.

6	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie vervangingsinvestering ICT 2022-2025		-	-6	-55	-5

De ICT bedrijfsmiddelen worden vervangen op basis van vastgestelde bedrijfseconomische afschrijvingstermijnen. Wanneer blijkt dat de bedrijfsmiddelen technisch gezien nog langer mee kunnen vindt vervanging later plaats. De investeringen in ICT bedrijfsmiddelen zijn noodzakelijk om de beschikbaarheid van informatiesystemen plaats- en tijd onafhankelijk te kunnen blijven waarborgen. Dit op de diverse servers, werkplekken en mobiele platformen die ondersteund worden. Het meerjareninvesteringsplan ICT wordt ieder jaar geactualiseerd.

Voor 2022 en 2023 is het noodzakelijk het beschikbare krediet te verhogen met respectievelijk €11.815 en €212.807. In 2024 is er €247.854 minder krediet benodigd en in 2025 is er €293.000 meer krediet benodigd. Het effect op de kapitaallasten wordt zoals gebruikelijk verwerkt in kadernota. Het betreft hier nadrukkelijk geen 'extra' investeringen. Het is slechts een actualisatie van de reeds geplande noodzakelijk geachte vervangingsinvesteringen. Het niet vervangen van onderdelen van de ICT-infrastructuur (servers, opslagcapaciteit, werkplekken, mobiele devices, laptops, telefoons en applicaties) zal onherroepelijk leiden tot uitval, verstoring, performance verlies en het niet kunnen actualiseren van systemen.

Voorgesteld besluit:

6. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie vervangingsinvesteringen ICT 2022 - 2025' de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€6.000 in 2023; -€55.000 in 2024 en -€5.000 met ingang van 2025.

7	Bijstelling	0.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Capaciteitsbehoefte in relatie tot groeiopgave		PM	PM	PM	PM

De stad is in de laatste jaren gegroeid qua bebouwing en inwoneraantal. Ook is het takenpakket van de gemeente uitgebreid met de decentralisaties in het sociaal domein. De omvang van de formatie schommelde in de afgelopen jaren rond de 600 fte en is niet wezenlijk aangepast aan de groei van de stad en de uitbreiding van het takenpakket. Gegeven de financiële ontwikkelingen van de gemeente heeft de organisatie diverse bezuinigingen doorgevoerd, zo is het aantal leidinggevenden inmiddels meer dan gehalveerd.

Tegelijkertijd liggen er ambities om de stad in de aankomende jaren fors te laten doorgroeien. Gelet op de huidige situatie - in combinatie met deze toekomstige groeiopgave – zal dit een effect gaan hebben op de gemeentelijke organisatie. In de praktijk voelen we en merken we dat de organisatie op diverse punten steeds verder onder druk is komen te staan. Om te beoordelen in hoeverre dit terecht is wordt er in aanloop naar de zomer 2021 een objectieve toetst uitgevoerd door een externe partij. De uitkomsten van dit onderzoek zijn een kwalitatieve- en kwantitatieve analyse van de organisatie gerelateerd aan de opgaven van de stad, waarbij ook een vergelijking zal worden gemaakt met gemeenten van gelijke omvang.

Op deze wijze kan in kaart gebracht worden welke capaciteit noodzakelijk is om op korte termijn invulling te kunnen geven aan een versnelling van de groeiambities van de stad. Daarnaast kan er met dit onderzoek worden gekeken naar welke capaciteit intern verschoven kan worden. Ook kan worden gekeken in hoeverre er een bredere capaciteitsbehoefte zal ontstaan bij de groeiambities van de stad, bijvoorbeeld rond de bouwopgave. Dit onderzoek moet afgerond zijn vóór de programmabegroting 2022 – 2025, zodat de uitkomsten daarvan meegenomen kunnen worden in de begrotingsbehandeling.

Voorgesteld besluit:

7. De uitkomsten van bovengenoemd onderzoek 'Capaciteitsbehoefte in relatie tot groeiopgave' te betrekken bij de programmabegroting 2022 - 2025.

8	Bijstelling	0.5	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie treasury		1.485	1.517	1.360	1.191

Er is in Lelystad de afgelopen tientallen jaren geïnvesteerd in voorzieningen en de aankoop van grond. Om dat te kunnen financieren is een lening portefeuille opgebouwd. Om renterisico's te spreiden kent die portefeuille deelleningen met verschillende looptijden en rentepercentages. De manier waarop die renterisico's moeten worden beperkt is veel wet en regelgeving van toepassing. Op basis van de liquiditeitsbehoefte en het vervallen van een aantal deelleningen ontstaat een aanzienlijke (her) financieringsbehoefte.

Dit (her)financieren vindt momenteel plaats tegen uitermate gunstige rentetarieven. Dit levert een aanzienlijk voordeel op in de begroting en meerjarenraming. De leningen die aflopen zijn jaren geleden afgesloten tegen 3% rente, daar waar er momenteel wordt geleend tegen percentages ruim onder de 1%, afhankelijk van de looptijd. De (her)financieringsbehoefte voor 2021 wordt ingeschat op €75 miljoen en zal worden ingevuld door leningen af te sluiten met verschillende langere looptijden, zodat het renterisico wordt gespreid.

Daarnaast wordt in deze kadernota voorgesteld het rentepercentage dat gehanteerd wordt voor de rentetoerekening aan de bouwgronden in exploitatie (de rente BIE) van 1,5% naar 1,25% bij te stellen op basis van de wettelijk voorgeschreven richtlijnen. Dit zorgt voor een beperkt nadelig effect, dat eveneens onderdeel uitmaakt van dit totale voorstel.

Voorgesteld besluit:

8. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie treasury' de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €1.485.000 in 2022; €1.517.000 in 2023; €1.360.000 in 2024 en €1.191.000 met ingang van 2025.

9	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie kapitaallasten		847	-83	-25	-49

In de afgelopen jaren zijn er diverse besluiten genomen met een effect op de kapitaallasten. Zo is er een switch gemaakt van annuïtair afschrijven naar linear afschrijven, is het interne rentepercentage aangepast en zijn de richtlijnen met betrekking tot het activeren en afschrijven geactualiseerd. De kapitaallasten die in de begroting staan opgenomen zijn herrekend op basis van deze inzichten. Dit resulteert voor 2022 in een voordeel ten opzichte van de begroting en met ingang van 2023 tot een beperkt nadeel ten opzichte van de begroting.

Voorgesteld besluit:

9. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie kapitaallasten' de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €847.000 in 2021; -€83.000 in 2023; -€25.000 in 2024 en -€49.000 met ingang van 2025.

10	Bijstelling	0.11	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Storten vrije ruimte begrotingssaldo 2022 in de Reserve ontwikkeling stad		-1.000	-	-	-

Voorgesteld wordt de vrije ruimte binnen het begrotingssaldo 2022 toe te voegen aan de Reserve ontwikkeling stad, zodat deze middelen beschikbaar komen om in te zetten als incidentele dekking.

Voorgesteld besluit:

10. Op basis van bovenstaand voorstel 'Storten vrije ruimte begrotingssaldo 2022 in Reserve ontwikkeling stad' de begroting 2022 bij te stellen met -€1.000.000.

11	Bijstelling	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Schaarse vergunningen		-41	-41	-41	-41

Mede vanwege Europese regelgeving wordt de vergunningverlening in ons land steeds meer getoetst aan eisen in verband met mededinging. Dit betekent dat in gevallen waar een beperkt aantal vergunningen kunnen worden verleend, waar dus sprake van schaarse vergunningen is, ook aan andere initiatiefnemers gelegenheid moet worden geboden om mee te dingen naar de te verlenen vergunning(en).

Deze nieuwe wettelijke eisen spelen in de praktijk direct een rol voor de gemeente Lelystad, voornamelijk op het vlak van de procedures rondom casino's / speelautomatenhallen. Dit proces is afgelopen jaar op gang gekomen: er lopen diverse bezwaar- en beroepsprocedures die tot nu toe positieve uitkomsten hebben gehad. Echter is de juridische ondersteuning die hiervoor benodigd is niet beschikbaar in de reguliere begroting.

Op dit moment wordt geïnventariseerd welke vergunningen, naast die met betrekking tot casino's/speelautomaten, ook als schaars kunnen worden aangemerkt. In ieder geval betreft dit circussen, plaatsen reclameborden, marktstandplaatsen et cetera. Het niet adequaat uitvoeren van deze wettelijk verplichte taak leidt tot klachten, bezwaar- en beroepsprocedures die zullen leiden tot hoge herstelkosten en imagoverlies op landelijk niveau. Daarmee is deze voorgestelde formatie uitbreiding van 0,5 fte absoluut noodzakelijk.

Voorgesteld besluit:

11. Op basis van bovenstaand voorstel 'Schaarse vergunningen' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€41.000.

12	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Bermverhardingen polderwegen		550	-38	-38	-38

Met LTO-Noord heeft afgelopen jaren afstemming plaatsgevonden over de inzet van OZB-compensatie, van €550.000. Uiteindelijk heeft deze afstemming geleid tot een afspraak waarbij dit bedrag besteed gaat worden aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de bedrijven in het buitengebied en dan met name in het toepassen van bermverhardingen en het uitbreiden- en vergroten van de passeerstroken.

Uit een eerste inventarisatie komt naar voren dat een groot deel van de polderwegen niet voldoet aan CROW normering en de mobiliteitsdoelen zoals deze door de raad zijn vastgesteld. In de Mobiliteitsvisie is vastgesteld dat 'Lelystad beschikt over een veilig wegennetwerk; binnen en buiten de bebouwde kom'. Om de meest kritische punten, zijnde de smalste wegen, aan te pakken is er een investering noodzakelijk van €1,1 miljoen.

De middelen vanuit de OZB-compensatie zijn in een eerder stadium al voor dit doel in de voorziening 'Groot Onderhoud Bovengronds' gestort. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om investeringen in maatschappelijk nut te activeren en de kapitaallasten meerjarig op te nemen in de begroting. Dit houdt in dat de reservering van €550.000 vanuit de voorziening vrij kan vallen ten gunste van het begrotingssaldo 2022. Daarvoor in de plaats komt een investering van €1,1 miljoen, die over een periode van 40 jaar wordt afgeschreven en waarvan de daaruit afgeleide kapitaallasten met ingang van 2023 in de begroting worden opgenomen.

LTO-Noord staat als vertegenwoordiger van de bedrijven ook positief tegenover deze investering om de verkeersveiligheid en bereikbaarheid van bedrijven in het buitengebied te vergroten.

Voorgesteld besluit:

12. Op basis van bovenstaand voorstel 'Bermverharding polderwegen' een krediet van €1.100.000 ter beschikking te stellen en op basis daarvan de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: €550.000 in 2022 en -€38.000 met ingang van 2023.

13	Bijstelling	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Afronding ontsluiting Theaterkwartier		-	-8	-8	-8

In het kader van het Theaterkwartier wordt de ontsluiting van parkeergarage De Waag naar de Stationsweg verlegd. Deze nieuwe ontsluiting wordt vanuit de grondexploitatie gedekt. Door de autonome mobiliteitsgroei en de nieuwe ontsluiting van De Waag wordt de Stationsweg drukker. Het is noodzakelijk hiervoor afslagvakken te realiseren, verkeerslichten te plaatsen en de inrit naar het laad- en losdok van de Jumbo te verplaatsen. Daarnaast is mogelijk aanpassing van de direct naastgelegen rotonde Rigastraat nodig; dit wordt nog onderzocht en indien nodig meegenomen in de maatregelen ten behoeve van de visie stationsgebied.

De kosten van de aanpassing van de Stationsweg kunnen niet volledig gedekt worden uit de grondexploitatie. Het betreft hier immers aanpassing van de stedelijke hoofdinfrastructuur. Daarom wordt van de investering van €480.000 de helft gedekt uit de grondexploitatie Theaterkwartier en is voor de overige 50% dekking nodig uit de algemene middelen. De investering wordt over 40 jaar afgeschreven en de daaruit afgeleide kapitaallast wordt met ingang van 2023 in de begroting opgenomen.

Voorgesteld besluit:

13. Op basis van bovenstaand voorstel 'Afronding ontsluiting Theaterkwartier' een aanvullend krediet van €240.000 beschikbaar te stellen en op basis daarvan de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met -€8.000.

14	Bijstelling	2.5	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Reconstructie Middendreef		-	-46	-45	-45

De gemeente kan voor de periode 2022 t/m 2025 subsidie verkeer en vervoer bij de provincie aanvragen. Deze subsidie vergt 50% cofinanciering door de gemeente. Voorstel is het budget in te zetten om de afspraken na te komen die de gemeente gemaakt heeft met het Rijk en de provincie in het convenant landzijdige bereikbaarheid luchthaven Lelystad over de realisatie van OV-doorstromingsmaatregelen.

Uit onderzoek is gebleken dat de 12 minuten rijtijd voor de Airport Express alleen behaald kan worden door infrastructurele aanpassingen langs de route. Deze aanpassingen zijn nog sterker van belang voor het overige stads- en streekvervoer. De buslijnen 1, 8 en 148 rijden via deze route, en beoogd wordt met de opening van Porteum ook de lijnen 6/16 hierlangs te laten rijden en op langere termijn een extra buslijn naar het te ontwikkelen oostelijke deel van Warande. Door hogere betrouwbaarheid en kortere rijtijd wordt de exploitatie van het stads- en streekvervoer gunstiger. Voor hetzelfde geld, kan meer vervoer geboden worden. Dit heeft een positief effect op de biedingen die de provincie zal ontvangen voor de nieuwe concessie IJssel-Vecht. Het past ook in de ambitie uit het regionale OV toekomstbeeld 2040 waarin gestreeft wordt lijn 148 naar Harderwijk op te waarderen naar HOV-lijn.

De reconstructie van de Middendreef met een busbaan inclusief ombouw van de rotonde Ziekenhuisweg wordt geraamd op een taakstellend budget van €2,6 miljoen. De gemeentelijke bijdrage van €1,3 miljoen - na aftrek van de provinciale subsidie - wordt afgeschreven over een periode van 40 jaar en de daaruit afgeleide kapitaallast wordt met ingang van 2021 in de begroting opgenomen.

De gemeente is verplicht de afspraken over de OV-doorstromingsmaatregelen na te komen; het Rijk en de provincie zijn hun aandeel in de afspraken - zoals de aanleg van aansluiting 9 van de A6 en de A. Fokkerweg inmiddels nagekomen. Ook heeft de provincie de exploitatie van de Airport Express aanbesteed en voor 10 jaar aan Arriva gegund. Verwacht wordt dat bij 10.000 vliegbewegingen 500-750

reizigers per dag van deze busdienst gebruik maken; bij de doorgroei van de luchthaven na 2023 loopt dat aantal geleidelijk verder op tot enkele duizenden per dag.

Voorgesteld besluit:

14. Op basis van bovenstaand voorstel 'Reconstructie Middendreef' een krediet van €1.300.000 te beschikking te stellen en op basis daarvan de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met -€46.000.

15	Bijstelling	2.5	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Afrekening subsidie Arriva		-75	-	-	-

Arriva krijgt jaarlijks de subsidie als voorschot vergoed. Dit voorschot wordt vanuit behoedzaamheid conform de concessiebepalingen altijd iets lager vastgesteld dan het bedrag waarop Arriva uiteindelijk recht heeft. Na afloop van een kalenderjaar wordt de subsidie vastgesteld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de landelijk vastgestelde indexatie. Dit leidt ieder jaar tot een nabetaling aan Arriva.

Door het vervallen van de delegatie per 4 september 2021 zal Lelystad vanaf die datum ook geen bijdrage meer ontvangen van de provincie. Op basis van de geldende systematiek zal de subsidie voor Arriva over het jaar 2021 in het jaar 2022 vastgesteld worden, waarbij ook de gebruikelijke nabetaling volgt. Deze kan in 2022 niet meer uit de provinciale bijdrage gedekt worden. Omdat bijvoorbeeld de indexatie nog niet bekend is - de indexatie voor het openbaar vervoer over 2021 wordt landelijk in december 2021 vastgesteld op basis van de dieselprijs en CAO-ontwikkelingen - is niet bekend hoeveel de nabetaling in 2022 precies zal zijn. Op basis van ervaringen op voorgaande jaren wordt deze tussen de €50.000 en €100.000 ingeschat. Deze nabetaling voor verricht werk is op basis van de concessie onontkoombaar.

Voorgesteld besluit:

15. Op basis van bovenstaand voorstel 'Afrekening subsidie Arriva' de begroting 2022 bij te stellen met -€75.000.

16	Bijstelling	4.2	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie IHP		-69	34	65	-19

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) geeft concrete uitwerking aan de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor 'voldoende en adequate' huisvesting voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs in de stad. De huisvestingsvoorzieningen die nodig of gewenst zijn voor het onderwijs worden in dit plan aangegeven, getoetst aan de vastgestelde kaders en voorzien van een (globale) planning, zowel als het gaat om de uitvoering, als voor wat betreft de er mee gepaard gaande financiële consequenties. Het IHP wordt, in overleg met de onderwijsbesturen, jaarlijks geactualiseerd op basis van leerlingenprognoses, verschuivingen in huisvestingsbehoefte en andere gewijzigde omstandigheden. De nu voorgestelde bijstelling vloeit voort uit het IHP Jaarprogramma 2021 - 2022. Dit jaarprogramma omvat de actualisering van de geplande voorzieningen voor de korte termijn, uitgesplitst in exploitatielasten enerzijds en investeringen met bijbehorende kapitaallasten anderzijds.

De voorgestelde bijstelling van de exploitatielasten is negatief voor de jaren 2022 en 2023. Voor deze jaren zijn extra middelen nodig voor de kosten van het busvervoer bewegingsonderwijs. Als gevolg van de sloop en herbouw van gymzalen in Havendiep, Atolwijk en de Schouw in het kader van de uitvoering van het IHP meerjarenperspectief, dienen de leerlingen van de basisscholen in deze wijken tijdelijk vervoerd te worden naar gymzalen elders in de stad. De bijstelling van de exploitatielasten in positieve zin vanaf 2023 volgt uit de verwachte verdere daling van de leerlingenaantallen in de Landerijen. Als gevolg hiervan kan de huur van twee schoolwoningen worden beëindigd.

De bijstelling van de kapitaallasten levert voor 2023 eenmalig een voordeel op als gevolg van een verwachte latere oplevering van de nieuwe gebouwen voor basisscholen De Regenboog en De Wingerd. Een negatieve bijstelling in de kapitaallasten vanaf 2024 vloeit voort uit de verwachte benodigde extra onderwijs- en gymcapaciteit in Warande en het voorstel om – onder voorbehoud - het schoolgebouw van basisschool Het Mozaïek uit te breiden. Tegenover deze laatste uitgave staan overigens verwachte extra huurinkomsten.

Een gedetailleerde toelichting op deze voorstellen en een onderbouwing van de bedragen is opgenomen in het concept IHP Jaarprogramma 2021 - 2022.

Voorgesteld besluit:

16. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie IHP’ de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen met de volgende bedragen: -€69.000 in 2021; €43.000 in 2023; €65.000 in 2024 en -€19.000 met ingang van 2025.

17	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie budget bijzondere bijstand		-500	-500	-500	-500

De bijzondere bijstand is een wettelijke open einde regeling, wat inhoudt dat de ontwikkeling van het kostenniveau samenhangt met de ontwikkeling van de vraag. De sturingsmogelijkheden zijn beperkt. Sinds 2013 zien we een toename van kosten (enerzijds door prijsindexaties, anderzijds door een toename van cliënten). De begroting is de afgelopen jaren niet bijgesteld en een actualisatie is op dit moment onontkoombaar. Er zijn twee kostenposten die het huidige tekort veroorzaken.

Enerzijds zijn dit de bewindvoeringskosten die zijn toegenomen (circa 60% van de totale kosten). Jaarlijks worden de bewindvoeringstarieven geïndexeerd - ten aanzien daarvan heeft de gemeente geen keuzeruimte. Bovendien is het aantal klanten in beschermingsbewind ook toegenomen. Zowel de instroom als de uitstroom van beschermingsbewind is voor de gemeente slechts zeer beperkt beïnvloedbaar.

Anderzijds zien we een stijging in de Individuele Inkomenstoeslag (IIT), voorheen de langdurigheidstoeslag (circa 15% van de totale kosten). Een steeds groter deel van het klantenbestand heeft recht op een IIT en we weten als gemeente die groep, conform vastgesteld beleid, ook steeds beter te bereiken.

Voorgesteld besluit:

17. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie budget bijzondere bijstand’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€500.000.

18	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	BUIG bijstandsbudgetten		PM	PM	PM	PM

Bijstandsuitkeringen worden verstrekt aan inwoners die recht hebben op een inkomen in het kader van de Participatiewet en de IOAW, gedurende de periode waarin zij nog niet in staat zijn om (volledig) in eigen onderhoud te voorzien. Daarnaast zijn er klanten die een loonkostensubsidie ontvangen (de loonkostensubsidie vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon en is bedoeld voor werknemers die vallen onder de doelgroep van de banenafspraak). De gemeente ontvangt een specifieke rijksbijdrage voor de uitvoering van deze wettelijke taken, waarbij het bedrag wordt bepaald op basis van een zogeheten objectief verdeelmodel.

Dat de instroom in de bijstand naar verwachting toe zal nemen is een afgeleide van de coronacrisis. In de begroting 2021 is uitgegaan van een totale uitkeringslast ter grootte van €35.293.000, inclusief Loonkostensubsidie (LKS) ter grootte van €701.843. Deze raming komt neer op een gemiddeld klantaantal van 2.363 bij een gemiddelde prijs per uitkering van €14.639. In hoeverre deze aantallen daadwerkelijk gerealiseerd gaan worden is afhankelijk van diverse factoren en omgeven door onzekerheid. Het exacte moment waarop de lokale instroom in de bijstand toe zal nemen is in de praktijk namelijk erg moeilijk in te schatten. Dit hangt onder andere af van verdere continuering en omvang van steunmaatregelen van het Rijk; de instroom in de WW en vervolgens de gemiddelde duur van deze WW uitkeringen.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de rijksbijdrage dit jaar gelijke tred zal houden met de ontwikkeling van de uitkeringslasten. Er is hierbij sprake van aanzienlijke bandbreedtes, die zowel voor- als nadelig kunnen uitpakken. Naar verwachting is er uiterlijk begin oktober 2021 meer duidelijkheid over de

definitieve rijksbijdragen over 2021. Afhankelijk van het economisch herstel zal het financieel effect van de hogere instroom vooral in de loop van 2021 alsnog merkbaar gaan worden.

Voorgesteld besluit:

18. Op basis van bovenstaand voorstel 'BUIG bijstandsbudgetten' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 niet bij te stellen en op basis van actuele informatie bij de programmabegroting 2022 – 2025 een bijstelling tegemoet te zien (indien noodzakelijk).

19	Bijstelling	6.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Individuele studietoeslag Participatiewet		-110	-110	-110	-110

De individuele studietoeslag (IST) is in 2015 in de Participatiewet geïntroduceerd om studerende jongeren met een arbeidsbeperking financieel te ondersteunen tijdens de studieperiode. Het rijk heeft hiervoor vanaf 2015 middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten. Omdat de gemeente Lelystad de Wet Studiefinanciering als een adequate voorliggende voorziening zag heeft de raad in de in de programmabegroting 2015 - 2018 besloten deze rijksmiddelen in te zetten om de betreffende groep jongeren na hun studie te ondersteunen in de toegang tot en het behoud van betaalde arbeid. Om deze reden zijn de structurele middelen ter grootte van €174.000 beschikbaar gekomen voor het Werkbedrijf Lelystad voor de toeleiding naar werk.

Per 1 januari 2021 is een wetswijziging van kracht die gemeenten verplicht vanuit de bijstand een studietoeslag van €300 per maand beschikbaar te stellen aan studenten die door hun medische beperking structureel niet in staat zijn om naast hun studie bij te verdienen. Gemeenten hebben tot 1 juli 2021 de ruimte om deze wetswijziging binnen de gemeentelijke organisatie in te richten. Er is dus geen beleidsvrijheid meer voor de gemeente. Het aantal afgewezen aanvragen schommelde de afgelopen jaren tussen de 5 en 10 per jaar. Omdat aanvragen nu wel toegekend gaan worden is de inschatting dat het aantal toekenningen hoger gaat uitkomen op circa 30. De kosten voor deze wettelijke taak komen hiermee op €110.000 structureel.

Op het moment dat de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen nu alsnog worden overgeheveld voor de uitvoering van de IST ontstaat een tekort op de benodigde middelen voor re-integratie door het Werkbedrijf. De raad heeft met de besluitvorming aanpak sociaal domein een taakstelling geformuleerd om Lelystad voordeelgemeente te maken. Dat houdt in dat met Werkbedrijf meerjarige afspraken zijn gemaakt om meer mensen uit de uitkering te begeleiden naar werk en hiermee uiteindelijk structureel €1 miljoen te besparen op de uitkeringslasten. Hiervoor heeft het Werkbedrijf een begroting opgesteld en zijn prestatieafspraken gemaakt, met een daar tegenoverstaande vergoeding voor de kosten van arbeidstoeleiding, waarbij de toekomstige besparingen op de uitkeringslasten alvast taakstellend zijn ingeboekt. Wanneer we deze middelen weer weg zouden halen bij het Werkbedrijf kan deze ambitie niet worden gerealiseerd. Het zou bovendien een tegengestelde beweging zijn, omdat we in de aankomende jaren juist een aanzienlijke stijging verwachten van het aantal bijstandsklanten. Iedere euro om mensen uit de bijstand te kunnen laten stromen is hard nodig. Om te voorkomen dat deze taakstelling niet wordt gehaald wordt daarom voorgesteld om de benodigde middelen voor de individuele studietoeslag beschikbaar te stellen vanuit het begrotingssaldo.

Voorgesteld besluit:

19. Op basis van bovenstaand voorstel 'Individuele studietoeslag Participatiewet' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€110.000.

20	Bijstelling	6.5	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	BTW voordeel re-integratie		150	150	150	150

De Hoge Raad heeft vorig jaar uitspraak gedaan over de btw die drukt op re-integratietrajecten. In deze uitspraak staat dat er bij re-integratietrajecten sprake is van een collectief belang, wat inhoudt dat de btw op re-integratietrajecten volledig voor compensatie in aanmerking komt via het BTW- compensatiefonds.

Op basis van deze uitspraak kan de gemeente alsnog de volledige btw claimen op de re-integratie trajecten vanaf 1 januari 2015. Over de periode 2015 t/m 2019 wordt een bedrag van ruim €1 miljoen teruggevraagd, wat als een voordelige afwijking terugkomt in de jaarrekening van 2020. De inschatting in structurele zin is dat op re-integratie een jaarlijks BTW voordeel zal ontstaan ter grootte van €150.000. Dit houdt in dat de jaarlijkse vergoeding voor het Werkbedrijf met ditzelfde bedrag kan worden verlaagd.

Voorgesteld besluit:

20. Op basis van bovenstaand voorstel 'BTW voordeel re-integratie' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €150.000.

21	Bijstelling	6.71	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Wmo		PM	PM	PM	PM

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verantwoordelijk voor de ondersteuning van inwoners zodat zij zoveel mogelijk meedoen en zelfstandig kunnen (blijven) participeren in de maatschappij. Belangrijke aandachtsgroepen binnen de Wmo zijn kwetsbare ouderen, inwoners met fysieke of verstandelijke beperking en inwoners met psychische problematiek.

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat het kostenniveau binnen de Wmo ieder jaar oploopt. De vergrijzing, de ingezette trend van extramuralisering en de aanzuigende werking van het abonnementstarief zorgen voor een sterk stijgend kostenniveau waardoor budgetten ontoereikend worden. Met ingang van 2021 is mede om deze reden 'Het Nieuw Lelystads Peil' geïntroduceerd. Het betekent een noodzakelijke koerswijziging waarbij meer focus wordt aangebracht in de basisvoorzieningen en maatwerkvoorzieningen worden versoberd. Enkele activiteiten binnen de basisvoorzieningen worden per 2021 op een andere wijze ingevuld en een aantal subsidies is stopgezet of verlaagd. Maatwerkvoorzieningen blijven beschikbaar voor inwoners voor wie het gebruik noodzakelijk is. De activiteiten worden beschreven in het Programmaplan Wmo 2020 dat, met inachtneming van de door de raad vastgestelde Aanpak Sociaal Domein, ook in 2021 van toepassing is.

De genoemde aanpassingen zijn opgestart en zullen in 2021 tot een besparing van €2,45 miljoen moeten leiden binnen de Wmo inclusief enkele aanpalende gebieden. Hiertoe heeft de raad besloten middels het vaststellen van de Aanpak Sociaal Domein. De (eerste) effecten van de maatregelen worden in de loop van 2021 zichtbaar. Het is duidelijk dat de realisatie van de bezuinigingen door diverse factoren complex blijft. Er is binnen de Wmo sprake van een aantal open einde regelingen, zodat de ontwikkeling van het kostenniveau afhangt van de ontwikkeling van de vraag. Daarnaast is het effect van de coronapandemie en de bijbehorende lockdown niet exact in te schatten. Ook de volumegroei als gevolg van de (dubbele) vergrijzing is zo goed als mogelijk ingeschat, maar blijft lastig te prognosticeren.

Wij monitoren actief de realisatie van de eerdergenoemde besparingen en de ontwikkeling van de vraag. Wij zullen medio 2021 - wanneer meer informatie beschikbaar is over het lopende jaar - een actueel overzicht maken. Op grond van dit totaaloverzicht kan er dan een actuele doorkijk worden gegeven die bij de programmabegroting 2022 - 2025 ingebracht wordt. Vooralsnog gaan wij uit van budgetneutraliteit in deze actualisatie.

De doordecentralisatie van beschermd wonen zal hierin naar verwachting nog niet meegenomen worden. Deze doordecentralisatie kan aanzienlijke effecten hebben op zowel de inkomsten- als de uitgavenkant, maar op dit moment hebben wij slechts de beschikking over eerste voorlopige cijfers. Op zijn vroegst is bij de septembercirculaire 2021 definitief duidelijkheid over de beschikbare rijksbijdragen inclusief een ingroeipad voor dit onderdeel van de Wmo. Indien deze informatie voldoende tijdig beschikbaar is en vertaalbaar naar lokale effecten, wordt deze informatie ook bij de programmabegroting 2022 - 2025 ingebracht.

Voorgesteld besluit:

21. Op basis van bovenstaand voorstel 'Wmo' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 niet bij te stellen en op basis van actuele informatie bij de programmabegroting 2022 – 2025 een bijstelling tegemoet te zien (indien noodzakelijk).

22	Bijstelling	6.72	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Jeugdzorg		PM	PM	PM	PM

Met de Aanpak Sociaal Domein heeft de raad maatregelen vastgesteld om de kosten in het sociaal domein te verminderen. Voor de jeugdhulp wordt de basis versterkt en gaat per 1 juli 2021 een nieuwe toegang en regie jeugdzorg van start. Ook treden op 1 juli 2021 de nieuwe contracten lokale jeugdhulp in.

In het Transitieplan Jeugdzorg is aangegeven dat de geplande besparingen van in totaal €5,9 miljoen - te realiseren van 2021 tot en met 2024 - naar verwachting haalbaar zijn. De realisatie van de bezuinigingen blijft door diverse factoren complex. Er geldt binnen de Jeugdwet een Jeugdhulpplicht, zodat de ontwikkeling van het kostenniveau afhangt van de ontwikkeling van de vraag. Op dit moment is niet in te schatten wat het effect van de coronapandemie en de bijbehorende lockdown is op de instroom. Ook is nog onbekend hoe de nieuwe Woonplaatsbeginsel dat per 1 januari 2022 ingevoerd wordt precies uitpakt.

Voorgesteld besluit:

22. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Jeugdzorg’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 niet bij te stellen en op basis van actuele informatie bij de programmabegroting 2022 – 2025 een bijstelling tegemoet te zien (indien noodzakelijk).

23	Bijstelling	6.81	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Maatschappelijke opvang		43	43	43	43

Aan het Bureau Gelijke Behandeling Flevoland wordt jaarlijkse een begrotingssubsidie verstrekt voor onder andere LHTBI-beleid en WGZ taken. Binnen enkele onderdelen van de gemeentelijke begroting is daarvoor budget gereserveerd. Bij een actualisatie van de meerjarenbegroting blijkt dat er binnen de budgetten van maatschappelijke opvang eveneens budget voor staat gereserveerd, zonder dat daar een directe verplichting tegenover staat. Dit maakt dat deze middelen vrij kunnen vallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Voorgesteld besluit:

23. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Maatschappelijke opvang’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €43.000.

24	Bijstelling	7.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Huisvuilinzameling		-290	-290	-290	-290

Op het gebied van de afvalstoffen is het uitgangspunt dat de afvalstoffenheffing maximaal 100% kostendekkend is. Jaarlijks worden de lasten en baten geactualiseerd naar aanleiding van de laatste inzichten. De berekening voor kostendekkendheid wordt bepaald aan de hand van vaste kosten en kosten die op basis van deze vaste kosten mogen worden doorbelast.

De gehele inzameling van huishoudelijk afval werd gezien als overheidstaak. De btw op de inkoop mocht om die reden volledig worden meegerekend bij de bepaling van de kostendekkendheid van het tarief van de afvalstoffenheffing. De Staatsecretaris van Financiën heeft recent het standpunt ingenomen dat gemeenten voor de ontvangen vergoeding van het Afvalfonds Verpakkingen voor de btw niet handelen als overheid maar als ondernemer. Gevolg van dit standpunt is dat de btw, op de kosten die toerekenbaar zijn aan de ontvangen vergoeding van het afvalfonds, niet meer mogen worden meegerekend als kosten bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

Hierdoor komt nog ongeveer 80% van de uitvoeringskosten, afhankelijk van het volume van de verschillende afvalstromen, in aanmerking voor doorbelasting met btw voor het bepalen van de heffing en mate van kostendekkendheid. Per saldo resulteert deze ontwikkelingen in een kostendekkendheid van 103%. Om te komen tot een kostendekkendheid van 100% dienen de tarieven naar beneden toe

bijgesteld te worden. Dit levert een lastenverlichting op voor de inwoners, maar tegelijkertijd ook een nadeel ten opzichte van de begroting ter grootte van €290.000.

Voorgesteld besluit:

24. Op basis van bovenstaand voorstel 'Huisvuilinzameling' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€290.000.

25	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Handhaving Erkende Maatregelenlijst energiebesparing		-450	-450	-300	-300

Energiebesparing is een forse eerste stap op weg naar de doelen voor CO2 reductie. Informeren en adviseren van het lokale bedrijfsleven onder ander via het Energie Expertise Centrum (EEF) is hierbij cruciaal. Aanvullend hierop is toezicht en handhaving nodig; de wortel en de stok. Een grote groep ondernemingen (schatting ca. 825 bedrijven in Lelystad) zijn wettelijk verplicht te voldoen aan de Informatieplicht energiebesparing en moeten alle maatregelen treffen op het gebied van energiebesparing die binnen 5 jaar terugverdienbaar zijn.

De wettelijke basis wordt gevormd door hoofdstuk 18 van de Wet Milieubeheer, wat vervolgens nog eens is herbevestigd bij het vaststellen van het Klimaatakkoord onder besluitpunt C1.10 lid g tot lid j. De Wet milieubeheer kent sinds 1993 een energiebesparingsplicht voor bedrijven. Op 1 januari 2008 is deze energiebesparingsplicht gedefinieerd als de plicht voor organisaties om alle energiebesparingsmaatregelen te nemen die zich binnen 5 jaar of minder terugverdienen. Dit geldt voor bedrijven én instellingen die meer dan 50.000kWh stroom of meer dan 25.000 m³ aardgas verbruiken. In 2019 is de laatste wijziging gemaakt in de wetgeving en is gesteld dat bedrijven elke vier jaar aan het bevoegd gezag aangeven hoe het staat met het doorvoeren van deze maatregelen. In 2023 moeten bedrijven dit dus uiterlijk gemeld hebben. Het bevoegd gezag (provincie en gemeenten) kunnen deze taken mandateren aan de omgevingsdienst.

Tot op heden is deze taak nog niet gemandateerd aan de OFGV. Momenteel werkt de OFGV in RES verband aan een eenvoudigere manier van informeren, toezicht houden en daarna eventueel handhaven op basis van de Erkende Maatregelenlijst energiebesparing (EML). Dit zijn standaard maatregelen voor een aantal sectoren die afhankelijk van de situatie ter plaatse een terugverdientijd kennen van 5 jaar. Naast de energiebesparingseis moeten vanaf 2023 alle kantoorgebouwen in Nederland voldoen aan een minimaal energielabel C. Deze regeling is nagenoeg onbekend bij kantooreigenen/gebruikers. In de aanpak kan deze energielabel C voorwaarde meegenomen worden in de informatievoorziening richting de betreffende ondernemers.

Op basis van de aanpak van andere omgevingsdiensten en haar eigen ontwikkelde aanpak komt er een gemiddeld bedrag van circa € 1.500 per bedrijf/instelling naar voren. In Lelystad zijn afgelopen jaar met een (eenmalige) rijkssubsidie al een aantal bedrijven geholpen om te voldoen aan deze plicht. Wel blijven er nog circa 650 bedrijven over die nog door de gemeente/OFGV moeten worden gecontroleerd. Bij een controle voor het einde van 2023 komt dit uit op een benodigd extra budget voor toezicht en handhaving van circa €450.000 per jaar.

Voorgesteld besluit:

25. Op basis van bovenstaand voorstel 'Handhaving Erkende Maatregelenlijst energiebesparing' de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 en verder bij te stellen met de volgende bedragen: -€450.000 in 2022 en 2023 en -€300.000 met ingang van 2024.

26	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Basisniveau natuurwet- en regelgeving		-80	-40	-	-

Lelystad als Hoofdstad van de nieuwe Natuur heeft nog een inhaalslag te maken in het voldoen aan het basisniveau van het natuurwet- en regelgeving. Daarbij hoort een stevige agenda op Klimaatadaptatie en Biodiversiteit. Dit zijn topprioriteiten voor Lelystad om deze titel 'Hoofdstad Nieuwe Natuur' waardig te

worden/zijn. De Lelystadse agenda voor deze thema's is momenteel onvoldoende uitgewerkt zowel op inhoud als financieel. Korte omschrijving van de inspanning:

Uitwerken koersdocument stand van de Natuur:

- Verwerken reacties 'stand van de natuur'; Besluit college voor de richting, ter kennisname raad (2021)
- Bijeenkomst met raad/inwoners/bedrijfsleven/belangenorganisaties; wat is stads- en nieuwe natuur in Lelystad; een korte verkenning met als doel om te kaderen wat Lelystad nodig heeft om toekomstbestendig te kunnen ontwikkelen en beheren (€ 20.000 in 2022).
- Uitwerken van een natuur inclusieve verstedelijkings- en beheerkader naar de beleidsvelden van de organisatie in spelregels en afspraken: opstellen van spelregels alle betrokken collega's; betrekken raad; vaststellen raad. In combinatie met uitwerking van de inspanning natuurinclusief en klimaatadaptief verstedelijkingskader (€40.000 in 2022 en €10.000 in 2023).
- Uitwerken en toepassen natuur-inclusief bouwen en klimaatadaptatief ontwikkelen; ontwikkelen puntensysteem (Lelystad model, voorbeeld Den Haag), implementatie toolbox Biodiversiteit en klimaatadaptatie (€20.000 in 2022).
- Participatie en bewustwording; Er gebeurt al veel in Lelystad op het gebied van natuur. De Lelystadse inwoners , ondernemers en belangenorganisiaties zijn echter nog niet in verbinding. Het opbouwen van een stevig natuurnetwerk waar deze samenkomen is nodig. Onze inwoners als ambassadeurs van de 'Hoofdstad van de Nieuwe Natuur' (€30.000 in 2023).

Voorgesteld besluit:

26. Op basis van bovenstaand voorstel 'Basisniveau natuurwet- en regelgeving' de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 bij te stellen met de volgende bedragen: -€80.000 in 2022 en -€40.000 in 2023.

27	Bijstelling	1.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie bijdrage GR het Flevolands Archief		-10	-10	-10	-10

De begroting van het HFA wordt geïndexeerd op basis van de loon en prijs indexatie volgens afspraken binnen de gemeenschappelijke regeling. Dit resulteert in een structurele verhoging van de bijdrage aan het HFA.

Voorgesteld besluit:

27. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR het Flevolands Archief' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€10.000.

28	Bijstelling	7.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio		-69	-69	-69	-69

Jaarlijks vinden er structurele bijstelling van de begroting van de Veiligheidsregio plaats conform de in de gemeenschappelijke regeling opgenomen uitgangspunten zoals volumegroei, loonaanpassing en prijsindexatie. In het totaal betekent deze bijstelling een groei van de begroting van de Veiligheidsregio Flevoland van €558.000, wat voor Lelystad een structurele verhoging van de bijdrage betekent ter grootte van €69.000.

Voorgesteld besluit:

28. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR Veiligheidsregio' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€69.000.

29	Bijstelling	7.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland		-34	-34	-34	-34

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt geactualiseerd op basis van het inwoneraantal en een prijsindex. In deze bijstelling zijn de daaraan verbonden hogere kosten opgenomen ter grootte van €34.000 structureel.

Voorgesteld besluit:

29. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR GGD Flevoland' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€34.000.

30	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie bijdrage GR OFGV		187	187	187	187

Begin februari heeft het Algemeen Bestuur van de OFGV de Kadernota 2022 vastgesteld. Als gevolg hiervan moet de bijdrage aan de omgevingsdienst OFGV worden bijgesteld, enerzijds in verband met de indexering van de salarissen en materiële budgetten, anderzijds in verband met de nieuwe kostprijsberekening. Deze berekening is gebaseerd op de uitvoering in 2018 en 2019 en de prognose voor 2020. Daarnaast stijgt de bijdrage van de gemeente in verband met het onderbrengen van de uitvoering van het toezicht op de asbestsanering bij de OFGV. Deze taken waren al eerder aangemerkt als verplichte basistaak.

Ten opzichte van de huidige begroting levert deze bijstelling voor de komende jaren per saldo een voordeel op. Er spelen echter wel de nodige onzekerheden, bijvoorbeeld op het vlak van de bodemtaken - welke worden overgeheveld van de provincie naar de gemeenten (inclusief een overheveling van middelen van het provinciefonds naar het gemeentefonds). Op het moment dat daar meer duidelijkheid over is zal een eventueel voor- of nadelig effect betrokken worden bij de jaarlijkse p&c cyclus.

Voorgesteld besluit:

30. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR OFGV' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €187.000.

31	Bijstelling	7.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie bijdrage GR OFGV - sloopmeldingen		-137	-137	-137	-137

Op basis van de wet VTH en de invoering van de Omgevingswet in 2022 wordt het beoordelen van sloopmeldingen met ingang van 1 januari 2022 een verplichte basistaak van de omgevingsdienst. De uitvoering van de asbestsaneringsketen is een taak van de OFGV en dit betekent dat deze wettelijke taken ingebracht moeten worden bij de OFGV. De gedeputeerde heeft de gemeenten voor het overbrengen een overgangstermijn gegeven. Vanaf 2022 wordt dit door provincie Flevoland betrokken in het IBT.

De raad heeft op 6 april – vooruitlopend op de verplichte uitbesteding met ingang van volgend jaar – besloten ook in 2021 deze taak al uit te besteden aan de OFGV. Voor het niet meer afhandelen van de meldingen zal een deel van de formatieruimte verdwijnen. De omvang van het formatiedeel dat verdwijnt zal het komende jaar duidelijk worden, na het maken van werkafspraken met OFGV. De gemeente kan namelijk niet alle (proces)taken overdragen. Na de overgangstermijn in 2021 wordt gekeken naar de precieze hoeveelheid meldingen en het kostenniveau van het structureel onderbrengen van deze wettelijke taken naar de OFGV met ingang van 2022.

Voorgesteld besluit:

31. Op basis van bovenstaand voorstel 'Actualisatie bijdrage GR OFGV – sloopmeldingen' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€137.000.

32	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Inkomsten bouwleges		350	350	350	350

Met de komt van de Omgevingswet zal het vergunningstelsel veranderen. De belangrijkste veranderingen doen zich voor in de vergunning die benodigd is voor het uitvoeren van een bouwactiviteit. De vergunning in de huidige situatie wordt met de invoering van de Omgevingswet gesplitst naar twee vergunningen. Met de ene vergunning zal getoetst worden of de activiteiten passen binnen het omgevingsplan (omgevingsplanactiviteit), met de andere vergunning worden alleen de bouwtechnische aspecten getoetst (alleen voor de hogere gevolgklassen CC2 en CC3). Deze zogenoemde 'knip' maakt dat het huidige legessysteem moet worden herzien. In de uitwerking wordt ervoor gekozen aan te sluiten bij de insteek die naar verwachting door de VNG zal worden geadviseerd.

Vast tarief – voor toets aan het omgevingsplan

De werkzaamheden voor het omgevingsplan zijn qua tijdsbesteding gelijk bij deze activiteit, wat inhoudt dat de omvang van de bouw dus nauwelijks tot geen relatie met de tijdsbesteding van de toets heeft. Dit maakt dat het hanteren van een vast tarief het meest voor de hand ligt.

Percentage van de bouwsom als tarief – voor toets op bouwkundige aspecten

Voor het bouwkundige deel van de vergunning blijft de relatie met de bouwsom wel logisch. Een hogere bouwsom betekent in de praktijk een groter bouwwerk, wat logischerwijs betekent dat er op meer bouwkundige aspecten getoetst moet worden.

Uit de eerste doorrekeningen blijkt een terugloop aan legesinkomsten te verwachten. Hierop is reeds geanticipeerd in de meerjarenraming, doordat er met ingang van 2022 nog maar €1,15 miljoen aan legesinkomsten staan begroot. Ter vergelijking: in 2019 en 2020 schommelde de legesinkomsten rond de €3 miljoen en op het dieptepunt van de kredietcrisis lagen de inkomsten rond de €0,65 miljoen.

De Wet Kwaliteitsborging maakt dat er in minder gevallen een bouwtechnische vergunning nodig zal zijn. Het wegvallen van deze bouwtechnische vergunningen heeft tot gevolg dat een aanzienlijk deel van de legesinkomsten zal wegvallen. Voor deze categorie wordt namelijk gewerkt met een tarief dat is ingestoken als een percentage van de bouwsom. De impact is aanzienlijk, juist omdat op dit moment de grootste projecten het grootste deel van de legesinkomsten genereren. Anders gezegd: de grotere projecten 'financieren' de kleine projecten.

Om de impact te kunnen duiden is het nieuwe legessysteem geprojecteerd op de jaren 2019 en 2020. De conclusie is dat de legesinkomsten inderdaad lager dan wat gebruikelijk was in voorgaande jaren. Naar verwachting zullen de inkomsten in het nieuwe systeem waarschijnlijk wel hoger uitvallen dan de €1,15 miljoen die nu in de meerjarenraming staat opgenomen. Er is een impactanalyse uitgevoerd om een inschatting te kunnen maken van de legesinkomsten in de nieuwe situatie. Ingeschat wordt dat een opbrengst van €1,5 miljoen per jaar mogelijk moet zijn. Kantekening hierbij is wel dat de realisatie in sterke mate afhankelijk is van de realisatie van de wat grotere projecten.

De invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen heeft ook incidentele gevolgen, welke worden benoemd in bijstelling 46 van deze kadernota.

Voorgesteld besluit:

32. Op basis van bovenstaand voorstel 'Inkomsten bouwleges' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €350.000.

33	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	VTH software Omgevingswet		-55	-55	-55	-55

Met de invoering van de Omgevingswet zullen gemeenten in staat moeten zijn via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) aanvragen voor vergunningen te kunnen ontvangen. Om te kunnen voldoen aan deze eis is gestart met de aanbesteding van nieuwe software. De aanbesteding van de software is ook noodzakelijk omdat de ondersteuning vanuit de leverancier voor de huidige VTH-applicatie (vergunningen, toezicht en handhaving) zal worden gestopt doordat de leverancier overgaat op levering van software die geschikt is voor het aansluiten op het DSO.

De structurele kosten voor de software zullen zeer waarschijnlijk hoger uitvallen dan de kosten voor de huidige software; de omvang zal na de aanbesteding duidelijk worden. De uiteindelijke structurele kosten worden geschat op een bedrag tussen de €5.000 en €55.000 extra. Bij de programma begroting zal dit bekend zijn en daarin zal een eventuele aanpassing worden meegenomen. De structurele kosten zullen middels een verdeelsleutel verdeeld worden over de taakvelden 1.2 (openbare orde en veiligheid), 7.4 (milieubeheer), 8.1 (ruimtelijke ordening) en 8.3 (wonen en bouwen).

Voorgesteld besluit:

33. Op basis van bovenstaand voorstel 'VTH software Omgevingswet' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€55.000.

3.2 Lonen en prijzen

Het indexpercentage voor 2022 komt uit op 1,4% (= berekend op basis van de gemiddelde consumentenprijsindex - over 2020, 2021 en 2022). Dit percentage is berekend op basis van de percentages zoals die begin maart door het CPB zijn gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan 2021.

34	Bijstelling	0.61 / 0.62	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie OZB inkomsten - indexatie en areaal		958	958	958	958

Indexatie van de gemeentelijke OZB opbrengsten met 1,4% resulteert in een positieve bijstelling van €347.803 (1,4% van €11.888.567 woningen en €12.954.478 niet-woningen). De totale inkomsten komen daarmee uit op €25.190.848.

Op basis van de vastgestelde woningbouwprognose worden de extra inkomsten voor de OZB woningen geraamd op € 201.000 (taakveld 0.61). De extra inkomsten voor de OZB niet-woningen worden op basis van de verwachte vergunningaanvragen geraamd op € 409.000 (taakveld 0.62).

De totale bijstelling resulteert in een positief effect van per saldo € 958.000.

Toedeling opbrengsten in verband met afschaffing precariobelasting

In de programmabegroting 2020 heeft de raad besloten het wegvallen van de precariobelasting met ingang van 2022 op te vangen via een verhoging van de OZB inkomsten ter grootte van €750.000 structureel. Deze opbrengsten maken al onderdeel uit van het meerjarige begrotingstotaal. Waar de raad nog een uitspraak over moet doen is de verdeling van deze €750.000 tussen woningen en niet-woningen. Voorgesteld wordt deze verhoging evenredig te verdelen tussen de OZB woningen en de OZB niet-woningen.

Voorgesteld besluit:

34a. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie OZB inkomsten – indexatie en areaal’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €958.000.

34b. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie OZB inkomsten – indexatie en areaal’ uit te gaan van een evenredige verdeling tussen de OZB woningen en de OZB niet-woningen bij het toedelen van de eerder vastgestelde verhoging van de OZB inkomsten ter grootte van €750.000.

35	Bijstelling	0.61	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Groeigerelateerde kosten belastingen		-381	-381	-381	-381

Jaarlijks worden de inkomsten gemeentelijke belastingen bijgesteld/verhoogd middels inflatiecorrectie en areaalvergroting. Deze aanpassing brengt met zich mee dat ook het beschikbare budget dubieuze debiteuren bijgesteld moet worden. Daarnaast brengt de invoering van de gebruikersbelasting een verhoogd risico met zich mee op het oninbaar leiden van belastingschulden. Het betreft hier belastingschulden die niet geïnd kunnen worden omdat er bijvoorbeeld sprake is van een faillissement. De totale inkomsten OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting bedragen €41.500.000. Bijstelling van het beschikbaar budget met €53.000 is noodzakelijk.

In 2020 is besloten om de gebruikersbelasting voor niet-woningen in te voeren. Zoals in de informatienota aan de raad is aangeven zullen daarmee de uitvoeringskosten met €50.000 toenemen. Het besluit tot invoering van de gebruikersbelasting is genomen, wat maat dat bijstelling van het beschikbare budget noodzakelijk is.

De afgelopen jaren steeg het aantal bezwaar- en beroepschriften dat door no cure no pay-bedrijven is ingediend tegen de bepaling van de Waardering Onroerende Zaken (WOZ). Het opstrijken van een kostenvergoeding, die gemeenten vergoeden, lijkt het verdienmodel van deze bedrijven te zijn. Deze kostenvergoedingen zijn gestegen van €30.000 in 2018 naar €178.000 in 2020. Hiervoor is geen budget opgenomen in de begroting.

Jaarlijks nemen de inkomsten van de gemeentelijke belastingen toe door de groei van de stad. Het aantal woningen en bedrijfspanden neemt toe. Daarmee nemen ook de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden toe. Om deze werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren zal het uitvoeringsbudget met €100.000 moeten worden verhoogd.

Voorgesteld besluit:

35. Op basis van bovenstaand voorstel 'Groeigerelateerde kosten belastingen' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€381.000.

36	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds		1.808	1.808	1.808	1.808

De gemeentebegroting is opgesteld op basis van constante prijzen. Zowel aan de lasten- alsook aan de batenkant van de begroting wordt er op dezelfde wijze gekeken naar de te verwachten effecten op het gebied van lonen en prijzen. Dit effect voor het aankomende begrotingsjaar (in dit geval 2022) wordt vervolgens structureel in doorgetrokken in de meerjarenraming.

De algemene uitkering die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds wordt uiteraard ook geraamd in constante prijzen. De ontwikkeling van lonen en prijzen heeft een opwaarts effect op de hoogte van de algemene uitkering, via de trap op- / trap af systematiek. In de septembercirculaire 2020 wordt dit effect ingeschat op 21 punten uitkeringsfactor, zijnde een bedrag van €1.808.000 structureel (dit is het effect wanneer de algemene uitkering wordt geraamd op basis van het ingeschatte prijspeil voor het nieuwe begrotingsjaar 2022, in vergelijking met het huidige basisjaar 2021).

Dit structurele bedrag zal, naast de indexatie en areaaluitbreiding van de OZB (zie een van de bijstellingen hiervoor), dienen ter - gedeeltelijke - dekking voor de compensatie van lonen en sociale lasten, materiële budgetten (incl. het sociaal domein) en de gesubsidieerde instellingen.

Voorgesteld besluit:

36. Op basis van bovenstaand voorstel 'Nominale compensatie algemene uitkering gemeentefonds' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met €1.808.000.

37	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Compensatie inflatie - gesubsidieerde instellingen (tranche 2022)		-350	-350	-350	-350

Gesubsidieerde instellingen worden eveneens geconfronteerd met stijgende prijzen en afgesloten CAO's. Dit maakt het jaarlijks indexeren van de instellingen noodzakelijk. In de afgelopen jaren zijn de gesubsidieerde instellingen in beperkte mate geïndexeerd (tranche 2016 is voor de helft geïndexeerd, tranche 2017 is volledig geïndexeerd en voor tranche 2018 is er op incidentele basis een bedrag toegekend voor knelpunten). Tranche 2019 is weer volledig geïndexeerd, maar tranche 2020 vervolgens weer niet. Tranche 2021 is wel volledig geïndexeerd.

Een indexpercentage van 1,4% resulteert in een bedrag van afgerond €350.000 structureel (gerekend over een subsidiebedrag van afgerond €25.000.000). Subsidies die gekoppeld zijn aan een specifieke rijksbijdrage worden niet via deze bijstelling gecorrigeerd voor inflatie. Subsidies die worden verstrekt in het kader van de gedecentraliseerde taken in het sociaal domein worden eveneens niet via deze weg geïndexeerd (deze subsidies maken onderdeel uit van de vorige bijstelling - 'compensatie inflatie – taken sociaal domein').

Voorgesteld besluit:

37. Op basis van bovenstaand voorstel 'Compensatie inflatie – gesubsidieerde instellingen (tranche 2022)' de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€350.000.

38	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Compensatie inflatie - materiële budgetten (tranche 2022)		-770	-770	-770	-770

De materiële budgetten in de gemeentebegroting zijn reeds diverse jaren achtereen niet gecorrigeerd voor inflatie. Dit heeft er toe geleid dat er, indirect via de kaasschaafmethode, over de gehele begroting bezuinigingen zijn doorgevoerd. Bij een stijgend prijspeil betekent dit dat er met dezelfde middelen steeds minder kan worden gedaan. Het niet indexeren van de budgetten in de begroting heeft echter een grens. Om die reden is er in de afgelopen kadernota - voor het eerst in jaren - weer budget toegekend om de effecten van inflatie in 2021 te kunnen opvangen. Ook in 2022 zal er sprake zijn van een stijgend kostenniveau.

Een indexpercentage van 1,4% resulteert in een bedrag van afgerond €770.000 structureel (gerekend over een bedrag van €55.000.000 aan materiële budgetten, exclusief de budgetten behorende bij de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein).

Voorgesteld besluit:

38. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – materiële budgetten (tranche 2022)’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€770.000.

39	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Compensatie inflatie - taken sociaal domein (tranche 2022)		-770	-770	-770	-770

Met ingang van 2019 is daarnaast de Wmo en een aanzienlijk deel van de Jeugdhulp en re-integratie als onderdeel van de Participatiewet overgeheveld naar de algemene uitkering. Deze zaken lopen mee in de algemene systematiek 'samen de trap op en samen de trap af'.

Tot en met 2019 was indexatie van deze beleidsterreinen afhankelijk van bestuurlijke afspraken in het voorjaar, die al dan niet resulteerden in een separate toevoeging aan de integratie uitkeringen (die vervolgens binnen de gemeentebegroting beschikbaar werden gemaakt voor de uitvoering). Met ingang van 2020 dient deze afweging gemaakt te worden op lokaal niveau. Doordat de rijksuitgaven zijn verbreed (nu inclusief zorg en sociale zekerheid) is de omvang van de algemene uitkering toegenomen. Aangezien deze beleidsterreinen traditiegetrouw relatief fors groeien is het de aanname dat gemeenten dekking voor een stijgend prijspeil deels kunnen opvangen vanuit de groei van de algemene uitkering. In hoeverre dit op langere termijn uitwerkt is nog niet met zekerheid te zeggen en is van meerdere factoren afhankelijk.

Een indexpercentage van 1,4 % resulteert in een bedrag van afgerond €770.000 structureel (gerekend over een bedrag van afgerond €55.000.000 aan budgetten behorende bij de gedecentraliseerde taken binnen het sociaal domein).

Voorgesteld besluit:

39. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie inflatie – taken sociaal domein (tranche 2022)’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€770.000.

40	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten		-900	-900	-900	-900

De CAO voor gemeenteambtenaren heeft een looptijd tot en met 31 december 2020 en onderhandelingen over een nieuwe CAO - met als ingangsdatum 1 januari 2021 - zijn op dit moment bezig. Binnen de huidige begroting 2021 en meerjarenraming 2022 - 2025 is er dekking aanwezig om een structurele stijging van de lonen en sociale lasten met ingang van 2021 op te vangen. Na het opvangen van de gestegen pensioenpremies is deze ruimte becijferd op iets meer dan 2%.

Afhankelijk van de looptijd van de nieuwe CAO zullen er op termijn ook afspraken gemaakt worden voor een structurele loonstijging in 2022. Ook staan de dekkingsgraad van het ABP pensioenfonds blijvend onder druk, wat een verdere stijging van de pensioenpremies aannemelijk maakt. Met deze bijstelling wordt geanticipeerd op een structurele loonstijging ter grootte van maximaal 3,5% voor de jaren 2021 en 2022 samen. Afgerond betekent dit dat er in deze kadernota een bedrag ter grootte van zo'n €650.000

moet worden vrijgemaakt voor de CAO afspraken. Met deze bijstelling wordt daarnaast rekening gehouden met een structurele stijging van de sociale lasten ter grootte van afgerond €250.000 - met ingang van 1 januari 2022.

Voorgesteld besluit:

40. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Compensatie stijging CAO lonen en sociale lasten’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 bij te stellen met -€900.000.

3.3 Gemeentefonds

41	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Herijking verdeelmodel algemene uitkering		-	PM	PM	PM

In februari 2021 hebben de beheerders van het gemeentefonds een adviesaanvraag gedaan bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Het herijkte verdeelmodel dat in moet gaan per 1 januari 2023 laat op basis van concept uitkomsten – op basis van cijfers uit 2017 - een nadeel zien voor Lelystad van op termijn €1,75 miljoen structureel. Deze adviesaanvraag is nog niet afgerond en in een tussentijds bericht eind maart geeft de ROB aan dat de uitkomsten van de herverdeelvoorstellen onvoldoende lijken aan te sluiten bij de ervaren kosten van gemeenten. Onduidelijk is in hoeverre de oorzaak ligt in de methode, de gehanteerde veronderstellingen of dat het beeld van de werkelijke kosten is vertekend. Het beeld dat ontstaat is dat relatief ‘arme’ gemeenten met een sociaal zwakkere structuur geconfronteerd worden met de nadelige herverdeeleffecten. De ROB heeft inmiddels aanvullende vragen gesteld aan de minister.

Nadat de ROB een advies heeft uitgebracht zal de VNG om advies worden gevraagd, waarbij gebruik zal worden gemaakt van cijfers uit 2019 in plaats van 2017. Vanuit de VNG zijn ook al kritische geluiden merkbaar ten aanzien van deze nieuwe verdeling. Los van inhoudelijke kritiek op onderdelen van de voorgestelde herijking heeft de VNG het standpunt ingenomen dat er éérst middelen bij moeten, alvorens er tot herverdeling overgegaan kan worden. De kans bestaat dat het herijkte verdeelmodel nog wordt aangepast naar aanleiding van de adviezen vanuit de ROB en de VNG. Wat het uiteindelijke effect is voor de gemeente Lelystad is op dit moment nog niet met zekerheid te zeggen. De herverdeeleffecten kunnen nog wijzigen, maar ook de totale omvang van het te verdelen bedrag kan nog wijzigen. In afwachting van meer informatie wordt er niet op voorhand gerekend met een structureel nadelig effect.

Voorgesteld besluit:

41. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Herijking verdeelmodel algemene uitkering’ de meerjarenraming met ingang van 2023 vooralsnog niet bij te stellen en op basis van actuele informatie bij de programmabegroting 2022 – 2025 een bijstelling tegemoet te zien.

42	Bijstelling	0.7	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Ontwikkeling algemene uitkering		PM	PM	PM	PM

Naast de ontwikkelingen die in de vorige bijstelling staan beschreven spelen diverse andere factoren een rol bij het inschatten van de hoogte van de algemene uitkering in 2022 en verder. Zo zal het nieuwe kabinet een keuze moeten maken over de tegemoetkoming van gemeenten op diverse terreinen. In hoofdstuk 5 wordt hier nadrukkelijker op ingegaan. In afwachting van meer informatie wordt er niet op voorhand gerekend met een structureel voordelig effect.

Voorgesteld besluit:

42. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Ontwikkeling algemene uitkering’ de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 vooralsnog niet bij te stellen en op basis van actuele informatie bij de programmabegroting 2022 – 2025 een bijstelling tegemoet te zien.

3.4 Zoekrichtingen sluitende begroting

43	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Zoekrichtingen sluitende begroting		-	179	144	454

Zoals gezegd laat het huidig financieel perspectief 2022 – 2025 een beperkt structureel tekort zien met ingang van 2023. In hoeverre het noodzakelijk zal zijn om bezuinigingen door te voeren in de programmabegroting 2022 - 2025 is op dit moment nog niet te zeggen. Veel zal afhangen van de kabinetsformatie en de besluiten die daar genomen worden – zie toelichting in hoofdstuk 5.

Het uitgangspunt is dat er een programmabegroting 2022 – 2025 aan de raad wordt voorgelegd die structureel en reëel in evenwicht is. Deze kadernota 2022 – 2025 is taakstellend sluitend gemaakt met een aantal zoekrichtingen tot bezuinigingen. Een voorbeeld is de huisvestingskosten van de bibliotheek, na afloop van het huidige huurcontract. Wellicht dat huisvesting elders een de huidige hoge huurlasten kan terugbrengen. Een ander voorbeeld is het beheer van de openbare ruimte wordt, waarbij er wordt gekeken naar mogelijkheden het bermbeheer in het buitengebied efficiënter in te richten.

Bij de riolering en de afvalstoffenheffing zal nog worden gekeken naar onbenutte doorbelastingsmogelijkheden. Ook zal inzichtelijk gemaakt worden in hoeverre er sprake is van structurele onderbesteding op een aantal specifieke budgetten binnen iedere portefeuille. Het budget ‘college onvoorzien’ is hierbij een voorbeeld: dit budget ter grootte van €100.000 is het afgelopen jaar niet ingezet. Ook zal er in de kadernota nadrukkelijk worden gekeken naar de verstrekking van subsidies, in relatie tot de te realiseren maatschappelijke effecten.

Voorgesteld besluit:

43. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Zoekrichting sluitende begroting’ de meerjarenraming met ingang van 2023 taakstellend sluitend te maken aan de hand van de volgende uit te werken zoekrichtingen:

- Huisvesting bibliotheek
- Bermbeheer buitengebied
- Doorbelastingsmogelijkheden rioolheffing en afvalstoffenheffing
- Analyse structurele onderbesteding budgetten vanuit jaarrekening 2020
- College onvoorzien
- Subsidieverstrekking in relatie tot de te realiseren maatschappelijke effecten

3.5 Wenselijke voorstellen

44	Bijstelling	0.8	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Wenselijke voorstellen afhankelijk van financiële ruimte programmabegroting		-	-	-	-

Zoals op de pagina hiervoor uiteen is gezet laat het financieel perspectief 2022 – 2025 een beperkt structureel tekort ziet met ingang van 2023. In hoeverre er daadwerkelijk bezuinigd moet worden om dit tekort op te lossen is op dit moment – gezien alle onzekerheden die in hoofdstuk 5 worden beschreven – nog niet met volle zekerheid te zeggen. Financiële ruimte zou eventueel kunnen ontstaan in het geval er door het Rijk besloten wordt gemeenten tegemoet te komen. Een andere mogelijkheid is dat de uitgewerkte bezuinigingsrichtingen genoeg aanknopingspunten bieden om de benodigde dekking vrij te spelen. In de afgelopen programmabegroting 2021 – 2024 heeft de raad ingrijpende keuzes moeten maken binnen onder andere het sociaal domein. Wat het college betreft is het doorvoeren van nieuwe ingrijpende bezuinigingsronde op dit moment niet opportuun.

Op onderdelen is het college echter van mening dat er wel degelijk beleidsvelden zijn waarop (aanvullende) inzet wenselijk is. Onzekerheden maken dat er op dit moment echter geen duidelijkheid is over de financiële ruimte die er zal zijn om wenselijke voorstellen met een structureel karakter te honoreren en van dekking te voorzien. In de voorbereiding op deze kadernota heeft het college daarom kritisch gekeken naar de wenselijke voorstellen en besloten daar een knip in te maken. In bijlage 1 staan de wenselijke voorstellen opgenomen waar, wat betreft het college, geen dekking voor beschikbaar is.

In de tabel hieronder staan de wenselijke voorstellen, waar op dit moment ook geen dekking voor is, maar die in de prioritering door het college als ‘meest wenselijk’ worden beschouwd. Mocht de financiële ruimte richting de programmabegroting 2022 – 2025 aanwezig zijn zullen bijgaande wenselijke voorstellen ter besluitvorming - in de hieronder getoonde volgorde - aan de raad worden voorgelegd. De omvang van de financiële ruimte bepaalt vervolgens het niveau van ‘de zaaglijn’.

Volgorde	Taakveld	E. Wenselijke voorstellen	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
1	1.2	Formatieuitbreiding team stadstoezicht	-106	-106	-106	-106
2	1.2	Inzet extra handhavers tijdens jaarwisseling	-15	-15	-15	-15
3	8.3	Wijkvisies Bestaande Stad, onderzoek en analyse	-50	-50	-	-
4	2.1	Fietspad Polderdreef	-	-18	-17	-17
5	2.1	Stationsplein	-	-53	-52	-52
6	5.1	BinckBank Tour	-50	-50	-	-
7	3.1	Nieuwe periode Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2022-2026	-100	-250	-250	-250
8	3.4	Ondersteuning evenementen	-100	-100	-100	-100
9	6.1	Juridische ondersteuning statushouders	-40	-40	-	-
10	3.1	Versterking Stadshart	-140	-140	-140	-140
11	3.4	Stadsmarketing Lelystad	-290	-290	-290	-290
		E. Financieel effect wenselijk	**-891**	**-1.112**	**-970**	**-970**

Voorgesteld besluit:

44a. Op basis van bovenstaand voorstel de begroting 2022 en de meerjarenraming met ingang van 2023 vooralsnog niet bij te stellen voor wenselijke voorstellen in verband met de beschreven financiële onzekerheden.

44b. Op het moment dat er in de komende maanden financiële ruimte ontstaat om wenselijke voorstellen van dekking te voorzien, de raad daartoe bij de programmabegroting 2022 – 2025 een voorstel te doen op basis van onderstaande volgorde:

1. Formatie-uitbreiding team stadstoezicht
2. Inzet extra handhavers tijdens jaarwisseling
3. Wijkvisies Bestaande Stad, onderzoek en analyse
4. Fietspad Polderdreef
5. Stationsplein
6. BinckBank Tour
7. Nieuwe periode Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2022 – 2026
8. Ondersteuning evenementen
9. Juridische ondersteuning statushouders
10. Versterking Stadshart
11. Stadsmarketing Lelystad

Voor de volledigheid worden de wenselijke voorstellen die op de vorige pagina worden genoemd hieronder van een toelichting voorzien.

1	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Formatieuitbreiding team stadstoezicht		-106	-106	-106	-106

Er zijn het afgelopen jaar achterstanden ontstaan bij de reguliere werkzaamheden (denk aan handhaving afval, handhaving openbare ruimte, toezicht en handhaving asbestverwijdering bij particulieren) en projecten zoals het project illegale kamerverhuur, project gevelpanelen Jol (gevaarlijke gevelpanelen), project onderzoek en brandveiligheid gevels.

Er is gebleken dat er sprake is van een structureel tekort bij het oppakken en afhandelen van deze taken – los van de incidentele extra inzet in verband met de coronacrisis. Genoemde projecten waarbij veiligheid een belangrijke rol speelt worden uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen inspecteurs en juristen. Dit lopende jaar kunnen de achterstanden nog - onder de voorwaarde dat de coronamaatregelen de buitencontroles weer mogelijk maken - grotendeels worden weggewerkt.

De taakuitvoering projecten is echter structureel, omdat onder andere de veiligheid bij voortduring in het geding is. Denk bijvoorbeeld aan het project brandgevaar wijk Atol (een nieuw project dat nog niet in het VTHUP is opgenomen). Uitbreiding van de formatie met 0,5 fte juridisch medewerker en een inspecteur 1,0 fte is absoluut noodzakelijk om het werk goed en adequaat op te kunnen pakken.

Wordt hier niet voldoende op ingezet dan zal - meer nog dan voorheen - geprioriteerd moeten worden, waardoor bijvoorbeeld minder uren beschikbaar zullen zijn voor bouwtoezicht, handhaving buitenruimte (afval, verrommeling, verwaarloosde vaartuigen etc.). Naar verwachting zullen de verzoeken om handhaving en het aantal klachten hierover fors gaan toenemen, hetgeen weer tot extra werk en kosten zal leiden. Hier is grotendeels sprake van gebonden taakuitvoering. Sommige werkzaamheden kunnen niet meer worden uitgevoerd. Het zal betekenen dat niet aan de gestelde beleidsafspraken kan worden voldaan, zoals deze in het uitvoeringsprogramma VTH zijn afgesproken.

2	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	1.2	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Inzet extra handhavers tijdens jaarwisseling		-15	-15	-15	-15

De jaarwisseling geldt in Nederland als het gevaarlijkste moment van het jaar: honderden mensen moeten met verwondingen naar de spoedeisende hulp, onder meer met beschadigde ogen. Het zorgt het voor grote materiële schade en veel agressie tegen hulpverleners. Veel mensen hebben ook te maken met angstige of gestreste huisdieren. Illegaal vuurwerk een belangrijke oorzaak van overlast, letsel, incidenten met dodelijke afloop en gevaarzetting voor anderen.

Daarom wordt de jaarwisseling dan ook gezien als een speciaal project binnen het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Lelystad. In 2020 is een motie aangenomen om extra in te zetten op de handhaving van het vuurwerkbesluit. Bij de jaarwisseling 2020-2021 zijn de extra handhavers ingezet, in goede samenwerking met de politie. Uit de evaluatie blijkt dat de extra boa's veel inzet hebben gepleegd op meldingen van vuurwerkoverlast, vernielingen en brandgevaarlijke situaties. Ook zijn ze op risicolocaties druk geweest om onrust te voorkomen. De inzet in 2020 is incidenteel gedekt uit de formatiepost personeel handhavers omdat daar vanwege vacatures nog wat ruimte zat.

Voor de komende jaren is het gewenst om niet afhankelijk te zijn van toeval op de begroting, maar om het gegarandeerd beschikbaar te hebben. Met het gevraagde bedrag kan in de laatste week van december het zogenaamde vuurwerkteam (boa's, politie en extra inhuur) voldoende worden ingezet in de buurten en wijken van Lelystad.

3	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Wijkvisies Bestaande Stad, onderzoek en analyse		-50	-50	-	-

In de startnota van de Woonvisie 2021-2030 is de revitalisering van de '70/'80 wijken als hoofdthema opgenomen. In de prestatieafspraken met Centrada is afgesproken om hiervoor wijkvisies met uitvoeringsplannen op te stellen. Voorafgaan aan het opstellen van deze wijkvisies en uitvoeringsplannen

is onderzoek en analyse noodzakelijk. Op basis hiervan worden per wijk kansenkaarten opgesteld die worden vertaald naar wijkvisies en uitvoeringsplannen. De Boswijk zal hierin als eerste pilot dienen.

4	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Fietspad Polderdreef		-	-18	-17	-17

Sinds begin 2018 wordt uitvoering gegeven aan het, door de gemeenteraad, vastgestelde gebiedsplan Lelycentre. Naast de transformatie van leegstaande kantoren is een belangrijk uitgangspunt dat langzaam verkeer gestimuleerd wordt ten opzichte van autoverkeer. Om dit te realiseren ontbreekt nog een belangrijke schakel, namelijk een fietspad langs de Polderdreef.

Doorgaand fietsverkeer moet nu nog dwars door het Lelycentre heen en dat zorgt voor onveilige situaties, onder meer bij de oversteek aan de Parkdreef. Dit fietspad is als ontbrekende schakel aangeduid in de vastgestelde visie fietsen. In de praktijk fietsen veel fietsers nu over de dreef of het voetpad, wat onveilig is. In het verleden zijn over het aanleggen van een fietspad verwachtingen gewekt bij bewoners en ook de Fietsersbond heeft over onveilige situaties aan de bel getrokken. Voorgesteld wordt om dit fietspad nu te realiseren. Gecombineerd met onderhoud dat in de rest van het gebied zal worden uitgevoerd kan aanleg efficiënt plaatsvinden.

De aanlegkosten worden geraamd op €900.000. Voor de aanleg van dit fietspad zal een subsidieaanvraag gedaan worden bij het Rijk voor de subsidie SPV verkeersveiligheid. Voor deze subsidie is 50% cofinanciering nodig; bovendien zullen niet alle onderdelen van het project voor subsidie in aanmerking komen. Als gemeentelijk aandeel in de kosten wordt gerekend met €500.000. Deze investering wordt over 40 jaar afgeschreven en de resulterende kapitaallast wordt vanaf 2023 in de begroting opgenomen.

5	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	2.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Stationsplein		-	-53	-52	-52

Als onderdeel van de met het Rijk en de provincie afgesproken doorstromingsmaatregelen voor het OV (convenant landzijdige bereikbaarheid luchthaven Lelystad) wordt een nieuw busstation gerealiseerd. Hiervoor is op basis van de gemaakte afspraken budget beschikbaar. De oude onderdoorgang voor bussen vanaf het busstation wordt betrokken bij de uitbreiding van de fietsenstalling van het station. In het kader van het fietsparkeren wordt tevens onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor het architectonisch opwaarderen van de gevel van het station, aansluitend bij de uitstraling van de overkapping.

Het is wenselijk om het plein tussen het treinstation en Dukaatplein gelijktijdig aan te pakken als onderdeel van deze maatregelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verwijderen van de oude busroute en het vergroenen van het plein, rekening houdend met gehandicapten. Hierdoor ontstaat een hoogwaardige entree tot het stadshart, maar ook een visitekaartje voor de stad voor bijvoorbeeld OV-reizigers die naar de luchthaven of het nationaal park reizen. Onderdeel van de visie op het stationsgebied is de realisatie van een hoogwaardige voetgangersroute van Dukaatplein via de stationshal naar de rechtbank. Hierbij wordt ook het eerder op basis van een motie van de raad gerealiseerde regenboogpad op duurzame wijze betrokken.

De hiervoor benodigde investering wordt geraamd op circa €1.500.000. Deze investering wordt over 40 jaar afgeschreven en de resulterende kapitaallast wordt vanaf 2023 in de begroting opgenomen.

6	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	5.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	BinckBank Tour		-50	-50	-	-

De Binckbank Tour is de enige meerdaagse UCI WorldTour wedstrijd in die in Nederland en Belgie plaats vindt. Aan de tour doen de UCI World Tour topploegen mee. De wielerwedstrijd heeft een groot mediabereik, waardoor de etappeplaatsen visueel goed over het voetlicht worden gebracht. Door CML

en de organisatie van de Binckbanktour zijn principeafspraken gemaakt over de organisatie van een etappe van de BinckBank Tour (BBT) in Lelystad in 2021 (tijdrit), 2022 (startplaats) en 2023 (Grand depart). Hierbij zijn door CML en de organisatie o.a afspraken gemaakt over de fee die CML aan de organisatie betaalt voor deze etappes, onder voorbehoud dat de gemeente de kosten draagt voor de benodigde faciliteiten voor het parcours zoals afzettingen en verkeersbegeleiders, e.d. De dekking voor de additionele kosten die de gemeente moet maken voor de edities in 2022 en 2023 kunnen niet uit de reguliere middelen voor het sport- en beweegbeleid worden gedekt.

7	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Nieuwe periode Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2022-2026		-100	-250	-250	-250

In het raadsprogramma, het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie Lelystad 2016-2026 (UVP VE), het Koersdocument en in het programmaplan van Lelystad Next Level zijn de ambities voor de stad vastgesteld: De ontwikkeling van Lelystad als toeristische bestemming. Deze investering levert een belangrijke bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de stad om er te wonen, te recreëren en als vestigingslocatie voor bedrijven. Vrijetijdseconomie draagt bij aan de economische groei. Dit blijkt ook uit de evaluatie van de afgelopen jaren, zoals meer nieuwe vestigingen, meer werkgelegenheid, imagoverbetering en meer overnachtingen.

In 2021 wordt het UVP VE samen met de sector herijkt om de koers te bepalen voor de komende vijf jaar. De aanleiding is: nieuwe ontwikkelingen, vastgestelde kaders en nieuwe inzichten. Met het investeringsbudget zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet, maar het budget loopt dit jaar af. Het UVP VE bevat personele inzet en investeringen op de thema's: bereikbaarheid, beschikbaarheid van aanbod en producten, bekendheid van Lelystad als aantrekkelijke plek om te recreëren en te verblijven, de beleving vergroten van het bijzondere verhaal van Lelystad, onderwijs, samenwerking & organisatie. Bovendien is er een directe relatie met de doelstellingen van LNL bij het bepalen van de focus en prioritering.

Nu is het moment voor Lelystad dat het er op aankomt. Toerisme is een belangrijke katalysator om mensen te trekken. We moeten inspelen op de (nieuwe) recreatiebehoeften, zoals het op vakantie gaan in eigen land. Lelystad, kuststad en hoofdstad van de nieuwe natuur, heeft hiervoor sterke troeven in handen. Maar daar is wel budget voor nodig. Indien er geen middelen beschikbaar komen, kunnen we op de vrijetijdseconomie nauwelijks of geen inzet meer plegen.

Verschillende ontwikkelingen hebben een groot effect en zijn nog niet helemaal te overzien. Hierbij spelen de veranderende behoeften in relatie tot de coronacrisis een grote rol. Het levert kansrijke mogelijkheden op, waarbij investeringsruimte en flexibiliteit van handelen nodig is om van Lelystad de aantrekkelijke toeristische bestemming te maken die we voor ogen hebben.

Het UVP VE is in 2016 vastgesteld door het college en ter kennisgenomen door de raad. De raad heeft hiervoor tot en met jaarschijf 2021 middelen voor beschikbaar gesteld. Inmiddels is door de nodige inspanningen veel aandacht voor de toeristische ontwikkeling van de stad. Er is dus een nauwe samenhang tussen toeristisch beleid, het UVP VE en projecten zoals Nationaal Park Nieuw Land, kust ontwikkelingen en LNL. Bij de gebiedsontwikkelingen gaat het vooral om de ontwikkeling van een specifieke plek of grootschalige projecten, maar niet over het verbinden van de gebieden bijvoorbeeld middels routeontwikkeling of over overkoepelende marketing, toeristische informatievoorziening, data, productontwikkeling, relevante netwerken en ander onderwerpen die op beleidsmatig niveau spelen. Daarnaast lopen er processen in de MRA en bij de provincie waar kansen liggen om op aan te haken. Het perspectief bestemming Flevoland 2030 krijgt meerdere uitvoeringsagenda's waar Lelystad kernpartner in is. Randvoorwaarde om hier bij aan te haken is wel dat de gemeente moet kunnen blijven investeren.

8	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Ondersteuning evenementen		-100	-100	-100	-100

Gemeente Lelystad heeft de ambitie om te groeien naar 100.000 inwoners. Evenementen zijn belangrijk voor Lelystad en brengen meer levendigheid in de stad. Het verbetert het imago en het vestigingsklimaat.

Immers een levendige stad nodigt uit er te komen wonen en werken. Daarnaast dragen evenementen bij aan sociale cohesie en onderlinge verbondenheid in de stad én aan het vergroten van de trots van de Lelystedeling op hun stad. Vanuit economisch oogpunt zorgen evenementen ervoor dat er (meer) mensen naar de stad komen en daarvan profiteren lokale ondernemers.

Door amendement A8 zal de positie van CML wijzigen. Binnen de partnerovereenkomst ging circa €80.000 - €100.000 op jaarbasis naar de ondersteuning (marketing en advies) van evenementen. Omdat evenementen een positieve bijdrage aan de stad leveren, is ook voor de komende jaren ondersteuning van evenementen noodzakelijk. In 2021 wordt het evenementenbeleid herijkt. Hierin kunnen de doelen, criteria en organisatie van de marketing/financiële ondersteuning een plek krijgen. Hierbij kan bijvoorbeeld aansluiting worden gezocht bij hoofdstad van de nieuwe natuur, zodat onze identiteit verder kan worden versterkt.

Waar 2021 gezien moet worden als een 'tussenjaar' met vooral de focus op zorgen dat te behouden evenementen voor de stad niet financieel omvallen vanwege de veranderde positie van CML, zal er vanaf 2022 middelen moeten worden gevoteerd om Lelystad als evenementenstad voor te zetten. Hiervoor zijn middelen nodig, die niet zullen passen in het taakstellende budget dat in amendement A8 is meegegeven.

Het keuzepakket van evenementen bevat verschillende bouwstenen van type ondersteuning. Dit varieert van geen ondersteuning, tot ondersteuning van evenementen die op eenvoudige wijze met promotie werden ondersteund, ondersteuning van evenementen met een partnership (gericht op stimuleren van stadstrots), mede(organisator) en ondersteuning van nieuwe evenementen. Het combineren van de verschillende bouwstenen leidt tot een bedrag van circa €100.000.

9	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	6.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Juridische ondersteuning statushouders		-40	-40	-	-

De statushouders die in Lelystad wonen maken gebruik van juridische ondersteuning bij verlenging van de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd, of nadat zij hebben voldaan aan de Inburgeringsplicht voor het aanvragen van een vergunning voor bepaalde tijd. Dit is nu aan de orde bij de statushouders die in 2015 in Lelystad zijn geplaatst, maar geldt ook bij het verkrijgen van de papieren waardoor zij mogen werken wanner nog niet aan de Inburgeringsplicht is voldaan.

Om hen te kunnen voorzien van goed juridisch advies en het bewaken van allerlei termijnen is in 2021 een incidentele subsidie verstrekt waarvan Vluchtelingenwerk Midden Nederland is ingehuurd om deze juridische ondersteuning te bieden. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is specifieke kennis nodig die niet voorhanden is bij de organisaties in Lelystad. De procedures zijn strak ingericht en hebben gelijk consequenties wanneer er niet aan wordt voldaan. Dit kan voor veel stress zorgen bij de statushouders. De duur van deze ondersteuning wisselt en ligt ergens tussen de 1 en 2 jaar. Het ondersteunen van de statushouders zorgt ervoor dat zij zich kunnen focussen op de inburgering en participatie in Lelystad.

In de nieuwe Wet Inburgering is niets opgenomen over juridische ondersteuning. Voor de komende jaren is budget nodig om dit te kunnen blijven bieden. De gemeente is niet verplicht om de statushouders juridisch bij te staan maar gelet op de geringe kennis van het Nederlandse rechtssysteem is het wel nodig de statushouders hierbij te helpen. Om toch deze ondersteuning te blijven bieden is €40.000 per jaar nodig om 16 uur ondersteuning per week in te kunnen zetten.

10	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	3.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Versterking Stadshart		-140	-140	-140	-140

Een van de speerpunten uit het raadsprogramma is de verdere doorontwikkeling van het Stadshart. Verschillende oorzaken (corona, internet, consumentengedrag) maken dat de functie van het centrum verandert en dat de urgentie om hier inzet op te plegen een blijvende is. Dit uitgangspunt wordt onderstreept in het Koersdocument waarin Lelystad kiest voor een sterk en florerend Stadshart, omdat dit een belangrijke bijdrage levert aan de aantrekkelijkheid van een stad en daarmee een belangrijke voorwaarde is om tot de gewenste groei te komen.

De transitie van 'place to buy' naar 'place to be' is een gezamenlijke opgave en vereist inzet van diverse partijen. Deze stakeholders pakken deze handschoen sneller op wanneer ze zich gesteund weten door de overheid: faciliterend voor initiatiefnemers, uitnodigend om partijen tot elkaar te brengen, initiërend op het moment dat er kansen zijn en leidend als de verantwoordelijkheid bij haar zelf ligt. Naast invulling van de publiekrechtelijke functie moet de gemeente voldoende mogelijkheden hebben om initiatieven van derden te steunen die de belevingswaarde van het centrum versterken. Hiervoor is in het verleden meerjarig een budget van €76.000 (€1 per inwoner) beschikbaar gesteld. Hiermee zijn onder andere initiatieven als de Lichtjesparade, Sinterklaas, Halloween en de kerstverlichting ondersteunt. Naast het ondersteunen van dergelijke initiatieven van derden is het van belang dat de gemeente zelf ook kan beschikken over budget om proactief zaken te kunnen initiëren. Hierbij moet gedacht worden aan relevante onderzoeken ten behoeve van de ontwikkeling van het centrum alsmede versterkende acties of projecten die op ons pad komen passend in het programmaplan positionering dat is opgesteld. Hiervoor is voor 2021 eenmalig €40.000 beschikbaar gesteld.

Omdat het ook de komende periode van belang is om op momenten te kunnen en zowel initiatieven te kunnen faciliteren - alsmede zelf te initiëren - wordt voorgesteld om de eerder beschikbaar gestelde budgetten te consolideren en iets op te hogen zodat dit passend is bij de groeiambitie die Lelystad als stad heeft. Op basis van de groeiambitie naar 100.000 inwoners wordt voorgesteld de komende periode een bedrag van €140.000 ter beschikking te stellen voor zowel de ondersteuning als het zelf initiëren van initiatieven ter versterking van het centrum.

11	Wenselijk voorstel - nog geen dekking voor	3.4	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Stadsmarketing Lelystad		-290	-290	-290	-290

Recent heeft de raad besloten de groeiambitie van de stad naar boven bij te stellen. Uiterlijk in 2040 moet Lelystad zijn gegroeid met 40.000 woningen en een bijpassend inwoneraantal. Om deze forse ambitie waar te maken, is promotie van de stad van groot belang.

De raad heeft ook recent besloten de samenwerking met City Marketing Lelystad te beëindigen. Het college is in gesprek met CML om deze beëindiging op een behoorlijke wijze vorm te geven. De jaarlijkse partnerbijdrage ter grootte van €580.000 heeft een andere bestemming gekregen en er resteert nog zo'n €160.000 aan budget vanuit het amendement ter uitvoering van de noodzakelijke taken.

Het imago van de stad sluit op dit moment niet aan op de groeiambitie. Kijkend naar de doelen van Lelystad Next Level en de groeiambitie van de stad ziet het college dan ook dat een ambitieus marketingplan nodig is, inclusief bijbehorende mensen en middelen. In aanvulling op de €160.000 vanuit het amendement wordt een bedrag van €290.000 structureel aangevraagd, zodat er een totaalbudget beschikbaar komt van €450.000.

Het college wil het basisniveau van marketingactiviteiten overeind houden en laten aansluiten bij de ambities van de raad. Het exacte bedrag dat uit de ambitie voortvloeit is onderwerp van onderzoek en vraagt nog om uitwerking. In bijlage 2 is aan de hand van een viertal varianten inzichtelijk gemaakt wat er bij benadering voor welk budget kan worden uitgevoerd.

4. Reserve ontwikkeling stad

In de afgelopen jaren is er sterk ingezet op het terugdringen van de hoeveelheid verschillende bestemmingsreserves. Het in stand houden van een grote hoeveelheid kleinere bestemmingsreserves leidt in de praktijk namelijk tot ondoorzichtigheid, ingewikkelde discussies over bestedingscriteria, maar ook tot aanzienlijke administratieve lasten met daarbij een grote kans op fouten. Het 'vormen van potjes' belemmert ook het maken van een integrale afweging in de raad.

De Reserve ontwikkeling stad wordt sinds 2017 gebruikt als dekkingsbron voor het dekken van intensiveringen met een incidenteel karakter. Dit is met het vaststellen van het raadsprogramma opnieuw bekrachtigd, waarbij eveneens is bepaald dat de bestemming van het jaarrekeningresultaat wordt uitgevoerd via de 'watervalsystematiek'. In de nota reserves en voorzieningen 2019 heeft de raad daar nadere spelregels voor vastgesteld:

De bestemming van het resultaat vindt plaats aan de hand van een waterval via twee afzonderlijke stappen:

Stap 1 – Aanzuiveren algemene reserve tot maximaal de ratio 1,8 (= verhouding tussen beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geïnventariseerde risico's).

Stap 2 – Aanzuiveren Reserve Ontwikkeling Stad, indien de algemene reserve het maximum heeft bereikt.

Op dit moment bedraagt de onbeklemde ruimte binnen de Reserve Ontwikkeling Stad zo'n €725.000. Vanuit de bestemming van het positieve jaarrekeningresultaat 2020 komt daar nog een aanzienlijk bedrag bij, aangezien de algemene reserve niet aangezuiverd hoeft te worden (de ratio bedraagt op dit moment afgerond 1,8).

4.1 Bestemming jaarrekeningresultaat 2020

Het resultaat van de jaarrekening 2020 komt naar verwachting uit op €5,7 miljoen. Het resultaat van de grondexploitaties 2020 komt naar verwachting uit op €4,4 miljoen. Dit totale resultaat van €10,1 miljoen kan alleen nog wijzigen naar aanleiding van de accountantscontrole. Het is niet de verwachting dat het uiteindelijke resultaat sterk af zal wijken van dit bedrag. Wanneer dit bedrag via resultaatbestemming wordt toegevoegd aan de Reserve ontwikkeling stad zal de onbeklemde ruimte binnen deze reserve uitkomen op zo'n €10,8 miljoen. Daarnaast wordt in deze kadernota het voorstel gedaan om €1 miljoen vanuit het begrotingssaldo 2022 toe te voegen aan de Reserve ontwikkeling stad, waarmee het totaal aan onbeklemde ruimte uitkomt op afgerond €11,8 miljoen.

Deze middelen kunnen aangewend worden als incidentele bestedingsruimte zoals voorgesteld. In de volgende paragraaf worden een drietal voorstellen gedaan voor inzet van een deel van deze middelen. Na effectuering van deze voorstellen bedraagt het onbeklemde deel van de reserve afgerond zo'n €3,9 miljoen. Deze middelen kunnen in de toekomst worden ingezet, bijvoorbeeld als cofinanciering om een bijdrage uit de woningbouwimpuls te kunnen ontvangen in het kader van de transformatie van het stationsgebied.

4.2 Bijstellingen met incidenteel karakter

45	Bijstelling	8.1	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Doorontwikkeling omgevingsvisie		-452	-428	-214	-

Het is noodzakelijk de omgevingsvisie door te ontwikkelen naar een kaderstellend geheel. Uitgangspunten hierbij zijn dat de omgevingsvisie passend is bij de ambities die de raad heeft, met integrale afweging van milieu- en omgevingseffecten en digitaal raadpleegbaar. Bij deze doorontwikkeling wordt de ambitie Hoofdstad van de Nieuwe Natuur verder uitgewerkt in een verstedelijkingskader. Deze is onlosmakelijk verbonden met de ambities en (groei) opgaves van de stad, zoals onder andere verwoord binnen Lelystad Next Level. De omgevingsvisie wordt daarmee kaderstellend voor gebiedsontwikkelingen, waarbij het verplicht is conform de Omgevingswet een integrale MER of OER (omgevingseffectrapportage) op te stellen.

Ook is een ruimtelijke vertaling van alle beleidsvisies/programma's verplicht. Zo wordt de ruimtelijke vertaling van de woonvisie, de economische visie, duurzaamheidsvisie en dergelijke opgenomen in de omgevingsvisie. De ruimtelijke vertaling in een verstedelijkingskader is nodig om de verplichte MER te kunnen voeren. Met de nieuwe Omgevingswet is het niet meer mogelijk de milieueffecten met separate Plan- MER's te onderzoeken, omdat anders de onderlinge samenhang van de verschillende ontwikkelingen niet wordt beMERd. Met andere woorden: er moet een integrale afweging plaatsvinden van alle afzonderlijke ruimtelijke sectoren, waarbij het geen optelsom mag zijn van: wonen, werken, verkeer voorzieningen et cetera.

In deze doorontwikkeling wordt de omgevingsvisie ook conform de Omgevingswet digitaal opgebouwd, zodanig dat vanuit de plankaart gebiedsspecifieke informatie gemakkelijk raadpleegbaar is. Gemeenten hebben nog tot 31 december 2024 de tijd om een omgevingsvisie vast te stellen die voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (3 jaar na de inwerkingtreding van deze wet). Naast het feit dat voldaan moet worden aan de wet is deze doorontwikkeling van de omgevingsvisie ook noodzakelijk om planologische zekerheid te bieden aan bijvoorbeeld marktpartijen die willen investeren. Met deze doorontwikkeling worden op termijn juridische procedures voorkomen.

Het gevraagde budget behelst voor 2022, 2023 en 2024 1 fte coördinatie, 1 fte aan diverse disciplinaire inbreng en circa €23.750 per jaar voor participatie/communicatie. In 2022 en 2023 zal er gewerkt worden aan het verstedelijkingskader (€120.000 per jaar), gebiedsuitwerkingen (€47.000 per jaar) en de MER (€47.000 per jaar). Verder zijn er voor 2022 kosten geraamd voor digitalisering (€23.750).

Voorgesteld besluit:

45. Op basis van bovenstaand voorstel 'Doorontwikkeling omgevingsvisie' de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2024 bij te stellen en daarvoor de volgende bedragen te onttrekken aan de reserve ontwikkeling stad: -€452.000 in 2022, -€428.000 in 2023 en -€214.000 in 2024.

46	Bijstelling	8.3	Bedragen x € 1.000			
			2022	2023	2024	2025
	Actualisatie invoering Omgevingswet / Wet Kwaliteitsborging		-660	-580	-450	-320

Deze bijstelling houdt direct verband met de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen per 1 januari 2022. Deze wettelijke veranderingen hebben invloed op diverse aspecten van de uit te voeren werkzaamheden in de aankomende jaren. Daarnaast is er een structureel effect te verwachten op de inkomsten uit bouwleges, zoals wordt toegelicht binnen bijstelling 32.

<u>Verandering in werkzaamheden</u>

De Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen introduceert een onafhankelijke kwaliteitsborger, die een 'borgingsplan' op dient te stellen waarin wordt beoordeeld of en hoe het bouwontwerp en de voorgenomen uitvoering daarvan voldoen aan de (bouw)voorschriften. De preventieve toets en het toezicht op de bouw door de gemeente aan de bouwtechnische eisen van het Bouwbesluit komt daarmee te vervallen. Kort samengevat komt het erop neer dat een deel van het toezicht- en toetswerk van de gemeente verschuift naar de markt. De verandering heeft vooralsnog alleen betrekking op projecten met een lage gevolgklasse (CC1), wat betekent dat niet alle projecten per 1 januari 2022 naar de markt zullen verschuiven.

Een deel van de werkzaamheden komt op termijn te vervallen en om die reden is de capaciteit in de afgelopen jaren op incidentele basis ingevuld. Dekking voor de werkzaamheden is beschikbaar tot en met jaarschijf 2021 – in de jaren daarna zijn er nog geen middelen geraamd, in afwachting van de precieze ontwikkelingen. Dat is in de afgelopen jaren ook steeds zo gecommuniceerd in kadernota en programmabegroting. Na een aantal jaren van uitstel is het nu de verwachting dat beide wetten in zullen gaan per 1 januari 2022.

Ook bij een verschuiving van werkzaamheden naar de markt zal de gemeente een preventieve toets moeten uitvoeren voor vergunningen die tot en met 31 december 2021 worden aangevraagd. Vervolgens zal de gemeente het verdere toezicht op de bouw ter hand moeten nemen. Het duurt een paar jaar voordat deze projecten volledig zijn afgerond en dit betekent dat de inzet vanuit de gemeente in de aankomende jaren zal worden afgebouwd. Op die manier is deze bijstelling ook opgebouwd: -€660.000 in 2022, -€580.000 in 2023, -€450.000 in 2024 en -€320.000 in 2025, te voorzien van incidentele dekking via de reserve ontwikkeling stad.

Uiteindelijk zullen de werkzaamheden dus worden afgebouwd in de overgangstermijn. De organisatie zal in deze periode worden ingericht op de Omgevingswet en het takenpakket dat daarbij van toepassing is.

Voorgesteld besluit:

46. Op basis van bovenstaand voorstel ‘Actualisatie invoering Omgevingswet / Wet Kwaliteitsborging’ de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023 – 2025 bij te stellen en daarvoor de volgende bedragen te onttrekken aan de reserve ontwikkeling stad: -€660.000 in 2022, -€580.000 in 2023, -€450.000 in 2024 en -€320.000 in 2025.

Bijstelling	8.1	Bedragen x € 1.000				
		2021	2022	2023	2024	2025
Lelystad Next Level uitvoeringsprogramma 2021 - 2022		-1.208	-2.113	-500	-500	-1.000

Op 30 maart 2021 heeft het college de raad het Lelystad Next Level uitvoeringsprogramma 2021 – 2022 ter vaststelling aangeboden. De raad zal over dit stuk in een separate sessie komen te spreken en uiteindelijk tot besluitvorming komen. De raad wordt gevraagd een bedrag van €4.820.500 te beklemmen binnen de Reserve ontwikkeling Stad – in aanvulling op de reeds beklemde €500.000 – ter uitvoering van het totale programma LNL.

Vanuit deze totale beklemming van €5.320.500 wordt de raad gevraagd in 2021 €1.207.500 en in 2022 €2.113.000 vrij te geven om in te zetten. Er zal een bedrag van €2.000.000 beklemd blijven binnen de Reserve ontwikkeling stad ter uitvoering van de onderwerpen met een langere doorlooptijd:

- het Kustprogramma (€500.000 in de jaren 2023, 2024 en 2025)
- het project Oostvaardersoevers (€500.000 in 2025)

Omdat de raad al een concreet besluit is voorgelegd is er in deze kadernota niet opnieuw een besluitpunt opgenomen.

5. Risico's en onzekerheden richting begroting

5.1 Risico's en onzekerheden

Coronacrisis

In de programmabegroting 2021 - 2024 staan twee economische scenario's beschreven. Deze scenario's waren gebaseerd op de macro-economische verkenning (MEV) van het Centraal Economisch Planbureau (CPB) van september 2020. Op dat moment werd uit gegaan van een scenario 'matig herstel' en een scenario 'tweede golf'. Bij het scenario 'tweede golf' werd uitgegaan van een nieuwe grote uitbraak van het coronavirus in het derde of vierde kwartaal van 2020 en het op grote schaal herinvoeren van contactbeperkende maatregelen.

Het moge duidelijk zijn dat dit laatste scenario zich inmiddels voor doet. Toch blijken de eerder ingeschatte nadelige economische effecten - die samenhangen met dit negatieve scenario – in de praktijk mee te vallen. Zo werd in dit scenario uitgegaan van een werkloosheid van 6% (werkelijk 3,6% in februari) en een krimp van de economie met -5% (werkelijk -3,7%). Dat de gevolgen meevallen komt deels door de uitgebreide steunpakketten van de overheid en deels omdat de economische veerkracht groter blijkt dan vooraf gedacht.

Het CPB gaat in het Centraal Economisch Plan 2021 van eind maart uit van een toenemende vaccinatiegraad in het tweede kwartaal, waardoor besmettingen en ziekenhuisopnames afnemen. De consumptie zal sterk toenemen zodra winkels en horeca weer helemaal opengaan. In het basisscenario van het CPB wordt uitgegaan van een groei van het bruto binnenlands product (bbp) van 2,2% voor 2021.

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben de overheidsbestedingen, met name de steunpakketten, er voor gezorgd dat het bbp niet verder terugloopt. Vanaf het 2e kwartaal wordt herstel verwacht en dit herstel zal versnellen in het tweede half jaar. Voor 2022 wordt een groei van 3,5% van het bbp verwacht. De werkloosheid loopt dit jaar op van gemiddeld 3,8% in 2020 naar 4,4%. Voor 2022 loopt dit op naar 4,7%, omdat het herstel van de werkloosheid altijd wat achter loopt op het herstel van de economie. De verwachting is dat door de laag blijvende rente en de aantrekkende economie ook de huizenprijzen blijven stijgen en de krapte op de woningmarkt aanhoudt.

Het CPB heeft ook nog 2 alternatieve scenario's in beeld gebracht. Een pessimistisch scenario en een optimistisch scenario. In het pessimistische scenario wordt er vanuit gegaan dat nieuwe coronavarianten voor nieuwe uitbraken zorgen. Nieuwe beperkende maatregelen moeten worden genomen, waardoor er opnieuw een economische terugval komt. In dit scenario daalt het bbp met 0,8% in 2021 om in 2022 met 0,8% te stijgen. De werkloosheid loopt in dit scenario op tot 6,1% in 2022.

In het optimistische scenario wordt een sneller herstel verwacht. Door een groter vertrouwen in de toekomst gaan huishoudens hun overbesparingen sneller besteden en bedrijven schalen hun investeringen op, mede door de lage rente. In dit scenario komt de groei van het bbp uit op 2,6% in 2021 en 5,1% in 2022. De werkloosheid neemt in dit scenario af tot 4,2%.

Hoe de coronacrisis zich verder zal ontwikkelen is op dit moment nog niet in te schatten. De hierboven beschreven scenario's laten in ieder geval een positiever beeld zien in vergelijking met eerdere scenario's. In de huidige verwachtingen zal het economisch herstel spoedig inzetten en wordt het virus onder controle gebracht. Voor gemeenten geldt dat de Rijksoverheid tot dusver in afdoende mate heeft gecompenseerd voor toegenomen kosten en wegvallende inkomsten.

In de tussentijd wordt er hard doorgewerkt om inwoners ondersteuning te bieden. Het uitvoering geven aan de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is daarbij een recent voorbeeld. Ook op diverse andere terreinen worden dit jaar middelen beschikbaar gesteld door het Rijk. Denk aan de begeleiding van kwetsbare groepen, de bestrijding van eenzaamheid onder ouderen en aanvullende inzet op re-integratie en schulddienstverlening. Daarnaast worden er ook middelen beschikbaar gesteld voor diverse initiatieven ter verbetering van het toekomstperspectief voor jongeren.

In de programmabegroting 2021 – 2024 heeft het college al aangegeven deze bedragen die vanuit de Rijksoverheid beschikbaar komen als compensatie leidend zullen zijn. In het tweede kwartaal van dit jaar zal de raad gevraagd worden deze middelen beschikbaar te stellen voor uitvoering in het lopende

begrotingsjaar. Er lijkt gelukkig licht te zijn aan het einde van de tunnel. Voor de jaren 2022 en verder houdt het college vast aan het eerdere standpunt, waarbij de compensatie vanuit de Rijksoverheid leidend blijft voor de lokale inzet.

Herijking gemeentefonds

In februari 2021 hebben de beheerders van het gemeentefonds een adviesaanvraag gedaan bij de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Het herijkte verdeelmodel dat in moet gaan per 1 januari 2023 laat op basis van concept uitkomsten – op basis van cijfers uit 2017 - een nadeel zien voor Lelystad van op termijn €1,75 miljoen structureel. Deze adviesaanvraag is nog niet afgerond en in een tussentijds bericht eind maart geeft de ROB aan dat de uitkomsten van de herverdeelvoorstellen onvoldoende lijken aan te sluiten bij de ervaren kosten van gemeenten. Onduidelijk is in hoeverre de oorzaak ligt in de methode, de gehanteerde veronderstellingen of dat het beeld van de werkelijke kosten is vertekend. Het beeld dat ontstaat is dat relatief ‘arme’ gemeenten met een sociaal zwakkere structuur geconfronteerd worden met de nadelige herverdeeleffecten. De ROB heeft inmiddels aanvullende vragen gesteld aan de minister.

Nadat de ROB een advies heeft uitgebracht zal de VNG om advies worden gevraagd, waarbij gebruik zal worden gemaakt van cijfers uit 2019 in plaats van 2017. Vanuit de VNG zijn ook al kritische geluiden merkbaar ten aanzien van deze nieuwe verdeling. Los van inhoudelijke kritiek op onderdelen van de voorgestelde herijking heeft de VNG het standpunt ingenomen dat er éérst middelen bij moeten, alvorens er tot herverdeling overgegaan kan worden. De kans bestaat dat het herijkte verdeelmodel nog wordt aangepast naar aanleiding van de adviezen vanuit de ROB en de VNG. Wat het uiteindelijke effect is voor de gemeente Lelystad is op dit moment nog niet met zekerheid te zeggen. In afwachting van meer informatie wordt er niet op voorhand gerekend met een structureel nadelig effect: de herverdeeleffecten kunnen nog wijzigen, maar ook de totale omvang van het te verdelen bedrag kan nog wijzigen.

Aanvullende middelen jeugdzorg

In verband met de grote gemeentelijke tekorten bij de uitvoering van de Jeugdzorg heeft het Rijk enkele jaren terug aanvullend €300 miljoen per jaar toegevoegd aan de algemene uitkering. Deze incidentele bijdrage loopt tot en met jaarschijf 2022, maar gemeenten werd bij hoge uitzondering toegestaan dit bedrag als structureel dekkingsmiddel in te boeken. Het Rijk erkent inmiddels dat er sprake is van een groter financieel probleem. Onafhankelijk onderzoek door AEF bevestigt dit beeld en geeft aan dat er een structureel tekort is ter grootte van €1,7 miljard. Tot op heden heeft het demissionaire kabinet geen uitsluitsel willen geven en heeft de VNG arbitrage ingeroepen. Rond 1 mei moet er meer duidelijkheid komen vanuit een advies dat voor de formatietafel wordt opgesteld (mix van middelen en maatregelen teneinde het structurele tekort te kunnen dekken). In hoeverre het nieuwe kabinet gemeenten tegemoet zal komen zal definitief bekend worden bij een nieuw regeerakkoord. In het geval het Rijk besluit tot het beschikbaar stellen van aanvullend budget – bovenop de €300 miljoen waar reeds mee wordt gerekend – betekent dit voor de gemeentebegroting van Lelystad een voordelig effect.

Opschalingskorting en overige door gemeenten ervaren financiële knelpunten

De opschalingskorting is een aantal jaren geleden ingevoerd met de gedachte dat gemeenten op grote schaal moesten gaan herindelen. Vooruitlopend daarop is de algemene uitkering uit het gemeentefonds gekort met een bedrag dat uiteindelijk oploopt tot €975 miljoen per jaar in 2025. Uiteindelijk is deze grote herindelingsoperatie niet doorgegaan, maar de korting is blijven staan. Gemeenten willen van deze opschalingskorting af en zien dit als één van de vele voorbeelden waardoor de financiële situatie zo nijpend is geworden. Deze discussie wordt momenteel in de volle breedte gevoerd. Het demissionaire kabinet zegt aandacht te hebben voor de financiële positie van gemeenten. Het is onduidelijk in hoeverre een nieuw kabinet gemeenten hierin tegemoet zal komen. In het geval het Rijk besluit tot het (gedeeltelijk) schrappen van de opschalingskorting betekent dit voor de gemeentebegroting van Lelystad een voordelig effect.

5.2 Op weg naar de programmabegroting 2022 - 2025

Zoals gezegd laat het huidig financieel perspectief 2022 – 2025 een beperkt structureel tekort zien met ingang van 2023. In hoeverre het noodzakelijk zal zijn om bezuinigingen door te voeren in de programmabegroting 2022 - 2025 is op dit moment nog niet te zeggen. Veel zal afhangen van de kabinetsformatie en de besluiten die daar genomen worden – zie toelichting in hoofdstuk 5.

Het uitgangspunt is dat er een programmabegroting 2022 – 2025 aan de raad wordt voorgelegd die structureel en reëel in evenwicht is. Deze kadernota 2022 – 2025 is taakstellend sluitend gemaakt met een aantal zoekrichtingen tot bezuinigingen. Een voorbeeld is de huisvestingskosten van de bibliotheek, na afloop van het huidige huurcontract. Wellicht dat huisvesting elders een de huidige hoge huurlasten kan terugbrengen. Een ander voorbeeld is het beheer van de openbare ruimte, waarbij er wordt gekeken naar mogelijkheden het bermbeheer in het buitengebied efficiënter in te richten.

Bij de riolering en de afvalstoffenheffing zal nog worden gekeken naar onbenutte doorbelastingsmogelijkheden. Ook zal inzichtelijk gemaakt worden in hoeverre er sprake is van structurele onderbesteding op een aantal specifieke budgetten binnen iedere portefeuille. Het budget ‘college onvoorzien’ is hierbij een voorbeeld: dit budget ter grootte van €100.000 is het afgelopen jaar niet ingezet. Ook zal er in de kadernota nadrukkelijk worden gekeken naar de verstrekking van subsidies, in relatie tot de te realiseren maatschappelijke effecten.

Bijlage 1: Niet opgenomen wenselijke voorstellen

Zoals in hoofdstuk 3 uiteen is gezet laat het financieel perspectief 2022 – 2025 een beperkt structureel tekort ziet met ingang van 2023. In hoeverre er daadwerkelijk bezuinigd moet worden om dit tekort op te lossen is op dit moment – gezien alle onzekerheden die in hoofdstuk 5 worden beschreven – nog niet met volle zekerheid te zeggen.

Financiële ruimte zou eventueel kunnen ontstaan in het geval er door het Rijk besloten wordt gemeenten tegemoet te komen. Een andere mogelijkheid is dat de uitgewerkte bezuinigingsrichtingen genoeg aanknopingspunten bieden om de benodigde dekking vrij te spelen. In de afgelopen programmabegroting 2021 – 2024 heeft de raad ingrijpende keuzes moeten maken binnen onder andere het sociaal domein. Wat het college betreft is het doorvoeren van nieuwe ingrijpende bezuinigingsronde op dit moment niet opportuun.

Op onderdelen is het college echter van mening dat er wel degelijk beleidsvelden zijn waarop (aanvullende) inzet wenselijk is. Onzekerheden maken dat er op dit moment echter geen duidelijkheid is over de financiële ruimte die er zal zijn om wenselijke voorstellen met een structureel karakter te honoreren en van dekking te voorzien. In de voorbereiding op deze kadernota heeft het college daarom kritisch gekeken naar de wenselijke voorstellen en besloten daar een knip in te maken. In deze bijlage staan de wenselijke voorstellen opgenomen waar, wat betreft het college, geen dekking voor beschikbaar is:

Taakveld	Niet opgenomen wenselijke voorstellen / geen dekking voor	Meerjarenraming 2022 - 2025 2022	2023	2024	2025
1.2	Aanpak Cybercriminaliteit	-25	-25	-25	-25
2.1	Aanpassing fietspad Neringweg	-	-18	-17	-17
2.1	Fietsoversteek Geldersedreef bij Nienoord	-	PM	-	-
2.1	Herinrichting Voorstraat	PM	PM	PM	PM
2.1	Uitrit Kempenaar 01	-10	-	-	-
2.1	Verkeersplateau Beukenhof	-25	-	-	-
3.1	Lelystad Airport	-60	-60	-	-
3.1	Versterking ondernemingsklimaat	-100	-100	-100	-100
5.7	Skatebaan	-100	-	-	-
6.1	Jongerenconsultatie	-31	-31	-31	-31
7.1	Wegvallen landelijke subsidie Gezond In De Stad (GIDS)	PM	PM	PM	PM
7.4	impuls kenniscentrum nieuwe natuur	-40	-80	-80	PM
7.4	Participatieinstrumenten warmtetransitie en duurzaamheid	-50	-50	-50	-50
8.3	Lelystad Seniorproof	-50	-	-	-
8.3	Stedelijke Vernieuwing op Uitnodiging	-150	-150	-150	-150
	Totaal niet opgenomen wenselijke voorstellen / geen dekking voor	**-641**	**-514**	**-453**	**-373**

In de hoofdstuk 3.5 staan de wenselijke voorstellen, waar op dit moment ook geen dekking voor is, maar die in de prioritering door het college als ‘meest wenselijk’ worden beschouwd. Mocht de financiële ruimte richting de programmabegroting 2022 – 2025 aanwezig zijn zullen die wenselijke voorstellen ter besluitvorming - in de daar getoonde volgorde - aan de raad worden voorgelegd. Die voorstellen komen in volgorde dus eerder voor dekking in aanmerking dan de voorstellen die onderdeel uitmaken van deze bijlage. Voor de volledigheid worden deze voorstellen hieronder wel van een toelichting voorzien.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	1.2	Bedragen x € 1.000 2022	2023	2024	2025
Aanpak Cybercriminaliteit		-25	-25	-25	-25

Steeds meer mensen worden slachtoffer van een vorm van digitale criminaliteit. De coronamaatregelen leiden tot een uitbreiding en gedeeltelijke verschuiving in de cybercriminaliteit in 2020. Landelijk was er in 2020 een forse toename van cybercrime en daarvan zijn in 2020 127 procent meer gevallen geregistreerd. Het aantal fraudegevallen met onlinehandel steeg landelijk het afgelopen jaren met 31% en het aantal online betaalfraude, zoals phishing of skimming, steeg met 67%. Dit is een gevolg van de steeds verdergaande digitalisering. Deze digitalisering biedt ons veel voordelen, maar over het algemeen wordt er onvoldoende nagedacht over de risico’s en kwetsbaarheden en het nemen van beschermende

maatregelen. Burgers weten tegenwoordig hun fysieke huis goed te beveiligen, maar de ramen en deuren van hun digitale huis laten ze noch vaak open staan.

In 2021 wordt een plan van aanpak Cyberveiligheid opgesteld met daarin 10 actiepunten, die we in de perioden 2021 - 2023 uit gaan voeren. Cybercriminaliteit is volop in ontwikkeling en mutabel. Criminelen spelen snel in op de veranderende maatschappij, betere beveiliging en zoeken kwetsbare slachtoffers. Dit betekend dat de aanpak flexibel moet zijn en snel moet kunnen inspelen op de aard en omvang van cybercriminaliteit en de diversiteit aan slachtoffers. Hiervoor zijn extra structurele financiële middelen noodzakelijk. Wat willen we doen:

Meerdere pilotprojecten: We willen concreet aan de slag en op zoek naar wat werkt. Onderstaande is een indicatie van acties, die opgenomen kunnen worden in het plan van aanpak 2021 - 2023.

1. Doorgaan met weerbaarheidstrainingen voor ondernemers.
2. Testen van de netwerken van ondernemers door bijvoorbeeld legal hacking
3. Bewustwording onder slachtoffergroepen verhogen.
4. Doelgroep gerichte aanpak bijvoorbeeld door voorlichting af te stemmen op ouderen, jongeren ondernemers ed..
5. Cyberveiligheid in de buurt verhogen. Door een soort cyberexperts in de wijk/buurt in te zetten.
6. We willen voorkomen dat jongeren worden ingezet als zogenaamde moneymules. In samenwerking met politie, OM en de rijksoverheid wordt een serie verhalende podcasts over slachtoffers en daders van digitale criminaliteit ontwikkeld.
7. Het tegen gaan van cyberpesten:
8. Informatieveiligheid: Gemeenten zijn kwetsbaar als het gaat om de digitale dienstverlening en het beheer van persoonsgegevens. Jaarlijks wordt er met de ENSIA-methodiek verantwoording aan raad en landelijke toezichthouder afgelegd. Elk nieuw informatiesysteem waarop gemeentelijke informatie verwerkt wordt, wordt voorzien van een classificatie met de daarbij behorende beschermende maatregelen.
9. Inzetten van HackShield onder kinderen tussen de 8 en 12 jaar. HackShield leert kinderen zich spelenderwijs wapenen tegen cybercriminaliteit. Via een spannend spel leren ze over de gevaren van internet en ontwikkelen ze skills, waarmee ze deze gevaren tegen kunnen gaan. Het spel is ontwikkeld met het doel dat zij hun kennis van (de gevaren op) het internet uitleren aan hun (groot) ouders, tantes en ooms.
10. De gevaren en risico's van sexting onder jongeren kenbaar maken.

Digitale Veiligheid maakt deel uit van het Integraal Veiligheidsbeleid van de gemeente Lelystad. Echter in de begroting van Veiligheid zijn hier geen financiële middelen voor opgenomen. Mede omdat bij het opstellen van het integraal veiligheidsbeleid er nog onvoldoende zicht was op de problematiek rondom dit onderwerp en een mogelijke aanpak. Dit is afgelopen jaren doorontwikkeld. Vanuit dat perspectief komt er nu een verzoek om te kijken of er ten behoeve van de aanpak Cybercriminaliteit €25.000 vrij gemaakt kan worden.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Aanpassing fietspad Neringweg		-	-18	-17	-17

De Neringweg is aangelegd op een wijze die voor veel verkeersdeelnemers niet duidelijk is. Het smalle eenrichtingsfietspad wordt in twee richtingen gebruikt. Ook de oversteek tussen de Neringtunnel en de Muntstraat wordt als onveilig ervaren. Er worden regelmatig klachten over deze straat ingediend en op 11 september 2020 heeft een delegatie van de gemeenteraad op de fiets onderzoek gedaan naar mogelijk onveilige situaties voor fietsers in Lelystad. Ook hierin kwam de Neringweg naar voren.

Het college heeft daarom een herinrichting van de Neringweg laten uitwerken. De aanpassing wordt geraamd op een bedrag van €500.000. Deze investering wordt over een termijn van 40 jaar afgeschreven en de kapitaallasten dienen met ingang van 2023 in de begroting te worden opgenomen. Mogelijk kan voor een deel van deze kosten bij het Rijk subsidie SPV verkeersveiligheid aangevraagd worden. Voor deze subsidie is minimaal 50% gemeentelijke cofinanciering noodzakelijk. Daarnaast zullen niet alle onderdelen van een herinrichting subsidiabel zijn.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Fietsoversteek Geldersedreef bij Nienoord		-	PM	-	-

Fietsers ervaren de oversteek over de Geldersedreef bij Nienoord als gevaarlijk. Het fietspad is enkele jaren geleden verlegd om de situatie te verbeteren, maar nog steeds ervaren de fietsers de oversteek als gevaarlijk. Dit komt mede doordat de oversteek voor voetgangers wel met verkeerslichten geregeld is. Onderzocht wordt welke maatregelen hier nog mogelijk zijn. Een optie is het plaatsen van verkeerslichten op de gehele kruising. De kosten hiervan bedragen circa €150.000. Een goedkopere maar waarschijnlijk minder effectieve oplossing is het plaatsen van waarschuwingslichten voor de fietsoversteek.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Herinrichting Voorstraat		PM	PM	PM	PM

De Voorstraat is een straat waar regelmatig verkeersongevallen voorkomen. Deze route scoort qua veiligheid slechter dan andere wijkontsluitingswegen. Er worden regelmatig klachten over deze straat ingediend. Op 11 september heeft een delegatie van de gemeenteraad op de fiets onderzoek gedaan naar mogelijk onveilige situaties voor fietsers in Lelystad. Ook hierin kwamen onveilige locaties op de Voorstraat naar voren. Het is mogelijk om in 2021 een verkeersvisie op de Voorstraat te ontwikkelen.

Maatregelen uit deze visie kunnen in 2022 uitgevoerd worden, mits daarvoor budget beschikbaar gesteld is. Bekeken wordt of een aanvraag voor de Rijkssubsidie SPV verkeersveiligheid mogelijk is. Voor deze subsidie is 50% gemeentelijke cofinanciering noodzakelijk. Daarnaast zullen niet alle onderdelen van een herinrichting subsidiabel zijn. Omdat de maatregelen nog niet bekend zijn, is nog niet duidelijke welk budget met de herinrichting gemoeid zou zijn. Dat zal moeten blijken uit eventueel nog uit te voeren onderzoek. Investeringen in de openbare ruimte worden over 40 jaar afgeschreven en dienen in de meerjarenraming van dekking te worden voorzien.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Uitrit Kempenaar 01		-10	-	-	-

De verkeerssituatie bij het fietspad Kempenaar 01 is onveilig. Fietsers zijn hier uit de voorrang gehaald met haaientanden, maar veel fietsers rijden toch de weg op omdat ze de auto's niet zien. Aanpassing van deze locatie met een inritconstructie en betere zichtlijnen verbetert de verkeersveiligheid.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	2.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Verkeersplateau Beukenhof		-25	-	-	-

Inwoners van de Beukenhof hebben geklaagd over verkeersonveilige situaties door te hard rijdend verkeer. Deze klachten zijn terecht. Er wordt hard gereden en er zijn over een te lang traject geen snelheidsremmende maatregelen. Om de verkeersveiligheid te verbeteren is de aanleg van een verkeersplateau aan het begin van de wijk nodig. Voor de aanleg van dit plateau kan een aanvraag ingediend worden bij het Rijk voor de subsidie SPV verkeersveiligheidsmaatregelen. 50% van de kosten zal de gemeente zelf als cofinanciering beschikbaar moeten hebben ten behoeve van de subsidieaanvraag. Voor een dergelijk verkeersveiligheidsproject is geen budget in de gemeentebegroting opgenomen en dit kan ook niet gedekt worden uit onderhoudsbudgetten.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	3.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Lelystad Airport		-60	-60	-	-

De ontwikkeling van de luchthaven zal, naast de lange termijn effecten op de sociaal economische ontwikkeling van Lelystad, door het vergroten van de verdiencapaciteit een substantiële bijdrage leveren om zo goed mogelijk uit de coronacrisis te komen. Voorzien wordt dat de luchthaven in 2022 operationeel is en zich geleidelijk en gefaseerd verder zal ontwikkelen. Helaas zal een beslissing over of en wanneer de luchthaven zal worden opengesteld over de (kamer) verkiezingen van maart 2021 heen worden getild. Het bestendigen en vergroten van het draagvlak voor de luchthaven is belangrijker dan ooit.

Ook na besluitvorming over de luchthaven is het essentieel dat de gemeente initiatieven neemt en samen met partners en anderen initiatieven ontwikkelt. Om de inmiddels gerealiseerde luchthavenfaciliteiten ten volle te benutten voor het vergroten van de verdiencapaciteit en de sociaal economische ontwikkeling van Lelystad. Om ten behoeve van de gemeentelijke doelen en belangen positie te kunnen nemen. Proactieve en productieve wisselwerking met de (bestaande) partners en actieve burgers is noodzakelijk. Bij het nemen en ondersteunen van initiatieven, het faciliteren van informatiemarkten, uitvoeren van incidentele onderzoeken etc. Voorgesteld wordt om tot en met 2023 op incidentele basis een budget van €60.000 beschikbaar te stellen om ten behoeve van de gemeentelijke doelen en belangen positie te kunnen nemen.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	3.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Versterking ondernemingsklimaat		-100	-100	-100	-100

Lelystad heeft als stad een groeiambitie met bijbehorende werkgelegenheidsgroei. Die groei van werkgelegenheid komt door aantrekken van nieuwe bedrijven (acquisitie), maar ook uit de bestaande bedrijven. Door deze goed van dienst te kunnen zijn blijven deze behouden voor de stad en kunnen ze doorgroeien. Ook in het Raadsprogramma staat als speerpunt: Vestigingsklimaat optimaliseren - Om ondernemers maximaal te kunnen faciliteren wordt er continu meegedacht en waar mogelijk worden de groeibelemmeringen weggenomen. Dit werd ‘vroeger’ ook wel de Haarlemmer smeerolie genoemd, zorgen dat dingen gesmeerd lopen. Daar speelt accountmanagement een belangrijke rol in als spil in het web. Onderdeel van ‘basis op orde’ door goede dienstverlening naar bedrijven toe optimaliseren van ondernemersklimaat. Zorgt voor doorgroei bestaande bedrijven, maar ook positieve impuls aan imago als vestigingsplaats.

De gemeente Lelystad ziet voor zichzelf een belangrijke rol in de ontsluiting van beschikbare kennis- en ondersteuningsfaciliteiten voor ondernemers. Dit vraagt een verdere intensivering van onze huidige activiteiten op het gebied van accountmanagement. Permanente uitbreiding van de formatie is een logische stap, temeer vanwege het feit dat inzet vanuit accountmanagement inmiddels ook groot nut heeft bewezen in de organisatorische uitdagingen in het Stadshart.

Daarnaast is ook een belangrijke rol weggelegd voor het ondernemersplein in de verdere vervlechting met accountmanagement (in het streven naar optimale dienstverlening) en als loketfunctie. Om ook toegankelijkheid, bereikbaarheid en kwaliteit hiervan te optimaliseren is een professionaliseringsslag noodzakelijk. Optimalisering van medewerkerskwaliteit (volwaardig gesprekspartner), strakke jaarprogrammering voor ondernemersevents en doorontwikkeling naar kenniscentrum op gebied van ondernemersregelingen, economische trends & ontwikkelingen + samenwerking met Horizon Flevoland, BKL en KvK.

Voorgesteld wordt om komende periode jaarlijks een bedrag van €75.000 beschikbaar te stellen voor aanstellen van extra accountmanager. Tevens wordt voorgesteld om komende periode jaarlijks een bedrag van €25.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van het ondernemersplein.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	5.7	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Skatebaan		-100	-	-	-

Naar aanleiding van motie 33 uit de motiemarkt "Vergroten skatebaan stadshart" heeft afstemming plaatsgevonden met de initiatiefnemer en met gebruikers. Zoals in de motie aangegeven kan inderdaad, na afstemming maar ook op basis van eigen waarneming, de conclusie worden getrokken dat de skatebaan te lijden heeft onder het eigen succes. Het intensieve gebruik leidt soms tot gevaarlijke situaties. Vooral in het middengedeelte ontbreekt de ruimte voor de gewenste extra onderdelen om te kunnen grinden. Iets wat binnenkort een Olympische discipline is en nu alleen op andere plekken in de stad kan worden gedaan. Dit levert daar overlast op en past niet op een veilige manier in het huidige skatepark. Een geheel nieuw park kost tonnen en is ook niet nodig. De wens van de jongeren is uitbreiding zodat daar rails kunnen worden geplaatst. Dit zou kunnen worden opgelost door de huidige baan door te zagen en het kleine deel op te schuiven. Hiermee wordt de baan vergroot en kan deze op een veilige wijze uitgebreid worden met de gewenste voorzieningen.

Met de initiatiefnemers is er ook gekeken naar landelijke fondsen en Lelystadse organisaties of die een bijdrage kunnen leveren. Om dit probleem op te lossen is er echter meer nodig dan de beperkte bijdrage die verschillende partijen kunnen/willen leveren. De huidige voorziening in het stadhart heeft bij realisatie ongeveer €300.000 gekost. Als de gemeente Lelystad de uitbreiding van het park in de basis kan financieren kunnen bijdragen van derden vooral besteed worden aan het realiseren van extra skatevoorzieningen. Voor de eerste rail is door de jongeren al een sponsor gevonden (€5.000).

Niet opgenomen wenselijk voorstel	6.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Jongerenconsultatie		-31	-31	-31	-31

Vanuit de motiemarkt is de motie ‘Jongeren betrekken bij beleidsvorming’ door de raad aangenomen (M36 bij Programmabegroting 2019 – 2022). De motie heeft het college opgedragen om een inventarisatie te maken van onder andere de meest passende vorm van het betrekken van jongeren bij beleid. Hiervoor is intern onderzoek verricht waarbij vrijwel alle Lelystadse jongerenorganisaties en verschillende gemeenten zijn geïnterviewd. Tijdens de brainstormsessie op 12 januari 2021 hebben de raadsleden om een voorstel gevraagd voor het betrekken van jongeren bij beleid. Het college heeft toegezegd om met een voorstel te komen gebaseerd op de input van de respondenten en de raadsleden. Voor het betrekken van jongeren bij beleid is geen budget beschikbaar (gesteld) en er is geen dekking gevonden. De raad is hiervan op de hoogte gesteld.

Aangezien continuïteit essentieel is en de gemeente het zich niet kan veroorloven om tijdelijk een nieuwe structuur op te bouwen voor jongerenconsultatie, vraagt het project om een structureel budget. Om uitvoering te geven aan het project en om te voldoen aan de wensen en voorwaarden van respondenten en raadsleden – waaronder onafhankelijkheid –, is €31.000 per jaar nodig. Door dit bedrag beschikbaar te stellen worden jongeren betrokken bij beleid en is het mogelijk om ervaringen en perspectieven van jongeren structureel te benutten bij beleidsontwikkeling. Daarnaast heeft de raad ook de wens om een kinderburgemeester en kinderraad te organiseren. Ook de uitvoering van dat project vraagt ook om structureel budget en ook daarvoor geldt dat er op dit moment géén dekking voor beschikbaar is (voor de volledigheid - de middelen daarvoor maken geen onderdeel uit van de hierboven benoemde €31.000).

Niet opgenomen wenselijk voorstel	7.1	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Wegvallen landelijke subsidie Gezond In De Stad (GIDS)		PM	PM	PM	PM

Staatssecretaris Van Rijn heeft de vormgeving van het lokale gezondheidsbeleid gestimuleerd via de uitkering Gezond In De Stad (GIDS) en het stimuleringsprogramma GezondIn. De uitkering van die gelden liep van 2017 tot en met 2021. Dat betekent voor gemeente Lelystad vanaf 2022 een bedrag van €88.000 voor lokaal gezondheidsbeleid wegvalt. Op dit moment worden daar onder meer de kosten voor het programma Gezonde Wijkaanpak (activiteitenbudget) en OZO verbindzorg (instrument om de verbinding tussen preventie- en zorgactiviteiten rond inwoners beter af te stemmen én mantelzorgers te ontlasten) mee gefinancierd. Het stopzetten van de uitkering GIDS gelden valt samen met de stimulering vanuit landelijke overheid tot het ontwikkelen van een zogenaamd 'lokale preventie akkoord'. Indien een gemeente een lokaal preventie akkoord heeft, kan daarop uitvoeringsbudget worden aangevraagd. Ondersteuning bij de aanvraag verloopt via VNG, honorering verloopt via VWS.

Het wegvallen van de GIDSgelden kan gedeeltelijk (€40.000 per jaar) worden opgevangen door een aanvraag uitvoeringsbudget preventie akkoord, mits deze wordt toegekend. Op dit moment wordt er aan een lokaal preventie akkoord gewerkt, verwachting is deze in maart/april 2021 af te ronden. Het verzoek is om een PM post op te nemen in verband met het wegvallen dit deel van het budget voor lokaal gezondheidsbeleid en de onzekerheid van toekenning uitvoeringsbudget.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	7.4	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Impuls kenniscentrum nieuwe natuur		-40	-80	-80	PM

Lelystad is lang het (kennis)centrum van biologische landbouw geweest, met bezoekers uit heel Europa. Via de proeven met nieuwe landbouwsystemen, gericht op agro-ecologie, kan Lelystad het kenniscentrum voor natuur inclusieve landbouwsystemen worden.

Nieuwe natuurgebieden, de per ongeluk ontstane Oostvaardersplassen en de bewust aangelegde Marker Wadden, zijn uniek in de wereld. We maken en herstellen ecosystemen met bestaande kennis, maar via de onderzoeksprogramma's wordt er ook heel veel nieuwe kennis opgedaan. Lelystad is hiermee het wereldkenniscentrum op het gebied van nieuwe natuur. De kennis ligt momenteel bij onderzoeksinstituten die niet in Lelystad gevestigd zijn. Er bevinden zich veldstations en kleine informatiecentra bij de Oostvaardersplassen en de Marker Wadden. Het Natuurpark met fokprogramma's voor bedreigde diersoorten kan hier ook nog bijgerekend worden. Ontwikkel met partners een kenniscentrum waar onderzoek gedaan kan worden en vooral waar het publiek betrokken wordt bij de unieke natuur en natuurprojecten in Lelystad.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	7.4	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Participatieinstrumenten warmtetransitie en duurzaamheid		-50	-50	-50	-50

De transitie naar een aardgasvrij Lelystad duurt langer dan een generatie. Vanwege de complexiteit en de omvang van de verandering zullen inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voldoende ruimte moeten krijgen om te participeren. Er wordt al met verschillende stakeholders samengewerkt, maar er moet meer gebeuren om de ambities van het Klimaatakkoord en de gemeenteraad te realiseren. Met het gereedmaken van de participatievisie ligt er een stabiele basis om het participatieplan voor de warmtetransitie verder uit te werken en uit te voeren. De instrumenten uit het plan kunnen ook gebruikt worden voor andere duurzame speerpunten als bijvoorbeeld de circulaire economie en klimaatadaptatie.

We hebben meer dan 80.000 Lelystedelingen en 2.675 bedrijven die zich kunnen inzetten en samenwerken voor een duurzame leefomgeving. Om hen voldoende mogelijkheden en aanmoediging te geven, is er behoefte aan toegankelijke participatie instrumenten waaronder 'Lelydeals' en een 'regeling buurtinitiatieven'. Lelydeals zijn afspraken over duurzame doelstellingen (bijvoorbeeld energiebesparing) die tussen verschillende partijen (buurtcollectieven, bedrijven en organisaties) in de stad worden gesloten, en die praktisch en financieel ondersteund worden door de gemeente (tot maximaal 5.000 euro voor de vergoeding van materialen en benodigde services). Bijvoorbeeld een Lelydeal met het onderwijs. Aan de hand van een regeling buurtinitiatieven worden inwoners financieel beloond (tot maximaal 500 euro) voor de tijd en inzet die zij leveren om een duurzaam initiatief te organiseren in hun buurt. De instrumenten hebben een hefboomeffect waardoor de investering vele malen lager is dan de uiteindelijke opbrengsten. Tevens hebben ze een vliegwielfunctie; een goed werkend buurtinitiatief en/of Lelydeal kan duizenden mensen inspireren om te handelen en te veranderen voor de warmtetransitie en duurzaamheid (bijvoorbeeld buurtinitiatief Gas Terug in Overijssel).

Door een duurzame leefomgeving gezamenlijk op te pakken worden er windows of opportunities gecreëerd om de sociale cohesie in Lelystad te versterken. Via de instrumenten wordt er onder andere ingezet op verduurzaming van het onderwijs. Door jongeren actief te betrekken en eigenaarschap te geven, inspireren ze volwassenen in het geven van het goede voorbeeld. Tevens worden ze verleidt om duurzame studie- en carrièrekeuzes te maken, wat belangrijk is om Lelystad economisch te versterken.

De intensivering van participatie door het college en de raad wordt als zeer wenselijk beschouwd. 'De relatie met inwoners, bedrijven en organisaties in de stad wordt samen met hen vorm gegeven. De gemeentelijke overheid staat midden in de samenleving en brengt belangen samen'. Via Lelydeals en een regeling buurtinitiatieven ontstaat er een betere samenwerking tussen de gemeente en de samenleving en kan de gemeente een verbindende rol spelen tussen inwoners, bedrijven, organisaties, en duurzame initiatieven. De instrumenten sluiten aan op bestaande participatie instrumenten als de 'Ideeënmakelaar' en 'Mensen maken de buurt'.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	8.3	Bedragen x € 1.000			
		2022	2023	2024	2025
Lelystad Seniorproof		-50	-	-	-

In 2020 is het project Lelystad Seniorproof van start gegaan. Hierbij wordt samen met zorgpartijen, woningbouwcorporatie, ouderenbonden e.d. in beeld gebracht wat er nodig is om een bepaalde wijk seniorproof te maken. Wat is daarvoor nodig wat betreft wonen, woonomgeving en voorzieningen? De belangrijkste uitkomsten hiervan worden meegenomen in de nieuwe woonvisie die eind 2021 aan de raad wordt voorgelegd. Het is de bedoeling samen met partijen, onder regie van de gemeente, voor alle

wijken in beeld te brengen voor welke mogelijke opgave we staan in de komende 10 jaar en wat de partijen hieraan, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, aan bij kunnen dragen. Hiervoor is zowel onderzoekscapaciteit als regiecapaciteit nodig.

Voor het invullen van de regiefunctie is capaciteit nodig. De inhoudelijke regie kan/zal vanuit de reguliere formatie opgepakt worden. Voorgesteld wordt voor de procesregie extra capaciteit aan te trekken zodat het proces met de externe partijen efficiënt kan verlopen. De kosten hiervan zijn berekend op circa € 35.000 (50 weken x 8 uur per week x € 90). Daarnaast is er extra onderzoekscapaciteit nodig om op basis van relevante informatie voor alle wijken in beeld te brengen in hoeverre een wijk seniorproof is. De kosten hiervan worden ingeschat op €15.000.

Niet opgenomen wenselijk voorstel	8.3	Bedragen x € 1.000			
		2022	**2023**	**2024**	**2025**
Stedelijke Vernieuwing op Uitnodiging		-150	-150	-150	-150

Met het vaststellen van het Koersdocument door de gemeenteraad is een stevige koers uitgezet en een basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van Lelystad en biedt een handvat voor nog op te stellen visiedocumenten. Het streven naar aantrekkelijke woonbuurten is nadrukkelijk benoemd als prioriteit in het document. Door middel van de nota Stedelijke Vernieuwing op Uitnodiging heeft de gemeente een aanzet gedaan om de leefbaarheid in de jaren 70 wijken in de stad aan te pakken. Door gemaakte keuzes in het verleden is er namelijk veel versnipperd bezit, verouderde woningen, te hoog afgesloten hypotheken en particuliere eigenaren met een te laag inkomen (en vaak ook nog problemen achter de voordeur). In het kader van Stedelijke Vernieuwing op Uitnodiging worden partijen en bewoners uitgenodigd om te participeren in het verbeteren van de leefbaarheid in hun wijk. Om de participatie vorm te geven en de voorstellen ook uit te kunnen voeren is budget nodig.

Bijlage 2: Varianten stadsmarketing

Stadmarketing Varianten	Variant A (conform amendement)	Variant B (minimale basis = huidig kadernotavoorstel)	Variant C (basis)	Variant D (compleet inclusief imago)
Totaal budget marketing	€ 160.000	€ 450.000	€ 740.000	€ 1.785.000
- waarvan personeel	0 fte marketing = €0	3 fte marketing = €290.000	3 fte marketing = €290.000	5 fte marketing = €485.000
- waarvan out of pocket	€ 160.000	€ 160.000	€ 450.000	€ 1.300.000
Kwalificaties fte's	-	Online marketeer, marketeer, marketing communicate	Online marketeer, marketeer, marketing communicate	Variant C + sr brand manager, brandmanager online
Werkzaamheden	-	Campagnes inrichten en aansturen op domeinen werken, wonen recreatie, uitvoerende werkzaamheden. Het zeer beperkte budget voor out of pocket kosten kan desgewenst worden aangevuld vanuit specifieke projecten.	Campagnes inrichten en aansturen op domeinen werken, wonen recreatie, uitvoerende werkzaamheden	Variant C+ Campagnes aansturen, inrichten en uitvoeren domein imago, merkmanagement
Noodzaak	Af en toe een kleine inzet	Waakvlam aanhouden	Lelystad zichtbaar maken	Stadsmarketing, merk, imago, ambities mbt inwoners & huizen
Voordelen	Bedrag in principe beschikbaar vanuit amendement A8. In aanvulling daarop geen extra formatie en kosten.	Klein en wendbare basis, zowel in de uitvoering als opdrachtgeverschap.	Klein en wendbare basis, zowel in uitvoering en opdrachtgeverschap + ruimer campagnebudget voor meer stevige bijdrage aan ambities Lelystad.	Actieve en serieuze bijdrage aan de ambitieuze doelstellingen van Lelystad. Ruim campagnebudget om echt het verschil te maken.
Nadelen	Niet toereikend gezien de doelstellingen en groeiambities van Lelystad. Geen opdrachtgeverschap en lastig uitvoerbaar in verband met ontbreken capaciteit.	Het betreft hier de minimale basis. Op het moment dat projecten ondersteund moeten worden zal daarvoor ook specifiek budget beschikbaar gesteld moeten worden. Deze insteek is gekozen vanuit de huidige context van bezuinigingen.	Deze variant vraagt om aanvullend budget en fte's in een tijd van bezuinigingen. Wel betreft hier de magere basis, en gevoed vanuit de beperkte middelen.	Deze variant vraagt om aanvullend budget en fte's in een tijd van bezuinigingen.
Beoordeling	Afgeraden keuze, omdat er in de praktijk vrijwel geen (gestructureerde) marketing plaatsvindt.	Voorgestelde keuze met inachtneming van inhoud, ambities en de bezuiningsopdracht zoals die voorligt. Wanneer de financiële noodzaak om te bezuinigen niet aanwezig is zou variant C of D de voorkeur hebben.	Dit is het advies vanuit adviesbureau The Post voor een minimale variant.	Dit is het advies vanuit adviesbureau The Post voor de complete variant in aansluiting op de ambities van Lelystad met extra nadruk ook op het imago